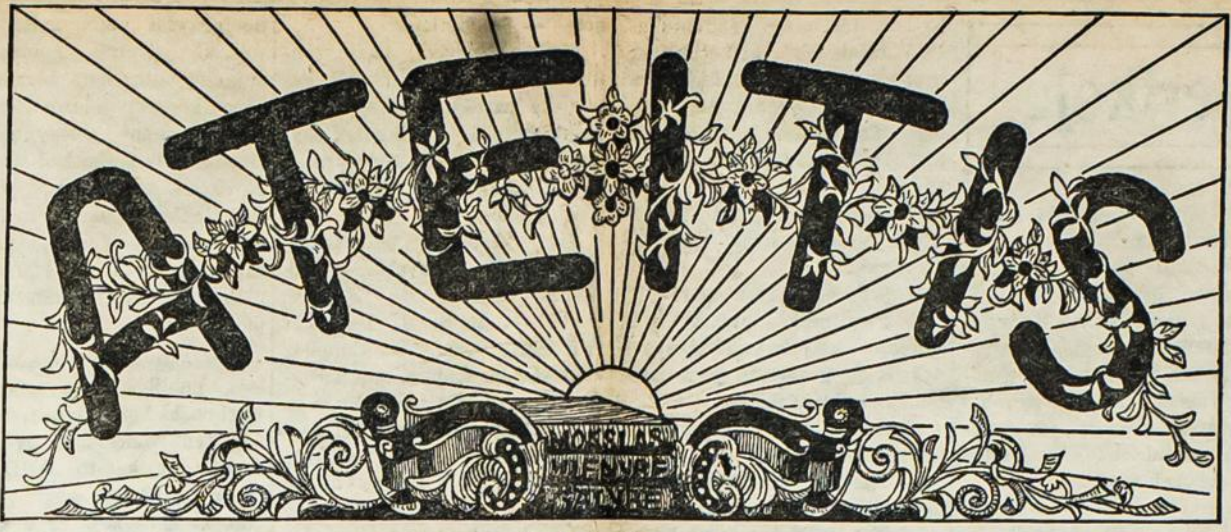

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS "ATEITIS"

Leidžia Ateities Kooperacijos Draugija, Ink., Pėnyčiomis, So. Boston, Mass. Prenumerata metams: Suvienyose Valstijose .. \$2.00 Kitose viešpatystėse \$2.50 Prenumerata pusei metų: Suvienyose Valstijose .. \$1.00 Kitose viešpatystėse \$1.25

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

LITHUANIAN WEEKLY "ATEITIS" Published Fridays by Ateitis Co-operative Association, Inc. at So. Boston, Mass. Yearly Subscription: In the United States \$2.00 Six months \$1.00 To Foreign Countries \$2.50 THE BEST ADVERTISING MEDIUM. Advertising rates on application. All communications should be addressed: ATEITIS 366 Broadway, So. Boston, Mass.

Vokiečiai Atmušti

Anglai ofensyvą tęsia.

Rusai pradeję tartis su Kaizeriu.

Atvažiuoja Amerikon Caro dukte.

Karės žinios.

BETVARKĖ RUSŲ ARMIJOS.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Nov. 28 as required by the Act of October 6, 1917.

Pulkvedžiai rusų armijos siunčia pranešimus, kad baigiasi karės daiktai ir maistas ir kad atitraukia iš fronto buriai alkanų kareivių ir užplodo apgyventuosius centrus. Padėjimas esąs baisus ir kad šalis esanti ant kranto kraujingos civilės karės. "Volia Naroda" praneša, kad šiauriniame fronte rusų armija per keles dienas buvo be maisto ir kad kareiviai kasdiena buriais apleidžia frontą, o ne, tai miršta apkasuose iš bado ir šalčio. Laidraštis prideda, kad betvarkę darą alkanai kareiviai ir visiškai paliuosavo keliose vietose frontą.

ANGLAI PRIE JERUZOLIMO.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Nov. 28 as required by the Act of October 6, 1917.

Jau anglai paėmė vietas, kurios yra tik apie 3 1/2 mylios nuo Jeruzolimo. Čionai atrasta gana stiprios kariuomenės kalnyne. Ties Jaffa anglų patrolė pasitraukė, nes labai smarkiai buvo užpuolama turkų infantėrijos.

ITALŲ FRONTE ATSLAIKO.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Nov. 28 as required by the Act of October 6, 1917.

Didelės vokiečių atakos šiauriniame Italijos fronte, tarpe Brenta ir Piave upių, subliuškintos italų užpuolimų ir kontratakų.

Anglų-francuzų po vadovystę gen. Diaz pribuvo laike bambaardavimo ir tuojau dalyvavo mušio linijoje. Kariuomenė puikiai aprupinta karineis pabuklais ir maistu.

PERGALĖ TIES CAMBRAI.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Nov. 28 as required by the Act of October 6, 1917.

Britų artilerijos ir infanterijos atakos prieš Cambrai priverė vokiečius pasitraukti į šiaurę. Taipgi dalis Hindenburgo linijos prie Bullecourt pasitraukė. Sunkioji vokiečių artilerija veikė prieš francuzus užėmusius pozicijas į šiaurę nuo kalno

344, arti Verduno. Francuzai užpuolė išskleidę rengiančiuosius vokiečius į ataką.

2-JI RUSŲ ARMIJA UŽ TAIKĄ.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Nov. 28 as required by the Act of October 6, 1917.

Nubalsavo remti spēka visas bolševikų sąlygas ir net kad ir greitą laikiną taiką.

Užsieniuose.

RUSJA KALBASI SU BERLYNU TAIKOS REIKALE.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Nov. 28 as required by the Act of October 6, 1917.

Jeigu Rusija susitarė tartis atskiros taikos reikale su Vokietija, tai alijantų pasiuntiniai Petrograde pareikalautų savo pasportų. Suv. Valst. valdžia pranešė, kad rusų autoritai kalbasi bevielium telegrafu su Berlinu. Tokią žinią apturėjo Washingtone. Apie ką buvo tartasi yra paslapytyje, bet vokiečiai nori susitarti su bolševikais mušų pertraukime.

Taipgi atkartojama, kad nauja rusų valdžia susidės iš socialistų.

KONFISKUOJA TURTUS.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Nov. 28 as required by the Act of October 6, 1917.

Dvarai, pirklių ir buržuazijos turtai turi būti apvalstybinti, išėjo maksimalistų įsakymas. Kartu su tuom paskelbė panaikinti klasiinius titulus, privilegijas ir skirtumus tarpe piliečių. Dabar visi Rusijos piliečiai yra "piliečiai Rusijos respublikos".

VAKARINIO SIBIRO UKININŲ SUVAIAVIMAS PRIEŠ LENINĄ.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Nov. 28 as required by the Act of October 6, 1917.

Tomske ukininkų suvažiavimas išleido nutarimą visoms valstiečių įstaigoms, kuriuomi atmėta Lenino išrišimą žemės klausimo ir, sako, kad žemės klausimą turi išrišti ukininkų suvažiavimas arba steigiamasis suvažiavimas.

CARAS ŽADA ATVAŽIUOTI AMERIKON.

Kai-kuri Mrs. Margaret Barry Carver, kuri laukia atvykstant Tatjanos, antros dukters rusų caro, pranešė, kad ir caras atvyks taip-pat Amerikon, kartu su savo didžiuoju kunig. Nikalajum. Jie girdi atvykęs privatiniam laive gruodžio 3 d. Jų tikslu esą atvykus Amerikon vesti judėjimą už Rusijos Suvienytas Valstijas, kurių viršiausiuoju valdytoju būtų didkunigaikštis Nikalajus, pusbrolis buvusio caro.

DARBININKAMS PADIDINO ALGĄ.

Boston and Main geležinkelių kompanija padidino darbininkams 40c. dienią. Šiuo kartu padidinimas palietė daugiau kontorų darbininkus.

DU DIDELI IŠRADIMAI MEDICINOJE.

National Academy of Science buvo susirinkimas, kuriame tarp kita ko buvo išduotas pilnas raportas su paliudijimų pridėjimas išradimo naujo vaisto gydymui nuo piktaligės (sifilio) ir išradimas išgydyti mėšlungį. Sifilį pirmiau gydydavo "Salvarsanu" arba vadinamu kitaip "606", kurį išrado vokiečiai. Šitos gyduolės esančios pavojingos, o taipogi ir gydyme abejotinos. Naujaisius budas gydymo ir gyduolės naudingiau veikia į ligonį, nepavojingas ir dar pigus. Šituodu išradimu padarė Rockefellerio institute, New Yorke, po vadovystę Dr. S. P. Flexner'io.

CARIUKĖ ŽADA ISTEKĖTI UŽ SOCIJALISTO.

Kaip tik spējo apsigėsti gyvenimo sąlygos tuoj pastebėtinu greitumu prisitaikoma prie naujų. Štai carui viešpataujant Rusijoje carukės bijojo socialistų ir skaitė didžiausiais jų priešais. Bet atsidurę Tobolske jau prisitaikė prie naujų gyvenimo sąlygų ir vyresnioji dukta Olga, net žada ištekti už socialisto Tobolske. Tik, girdi, caras su cariene dar meldžia Dievo, kad sugrąžintų prarastą sostą.

Antroji dukta caro Tatjana pabėgo iš caro namų iš Tobolsko per Siberiją, Mandžuriją Japonijon, o iš čionai paėmė laivą Amerikon. Pradžioje gruodžio žada pributi New Yorkan ir čionai pasiliks kuriam laikui.

JAU PRADEJO SIAUSTI APGAVIKAI.

Kai kuriose vietose Suv. Val. pradėjo vaikštinėti žmonės, apsišaukę valdžios inspektorais ir atiminėja iš žmonių maista, konservus ir t. p. Tie plėšikai aiškinasi, kad jie darą įsakius vyriausybei. Hoover'is praneša, kad lig šiol tokio įstatymo vyriausybė nėra išleidusi ir "valdžios inspektorius" liepia nurodyti policijai.

AREŠTAVO REDAKTORIŲ.

Kiek laiko tam atgal buvo areštuoti keli redaktoriai I. W. W. unijos organų, tame tarpe ir vienas lietuvis, Juozas Laukys. Šiuom kartu nežinia delei kokių priežasčių areštuotas "Dziennik Ludowy" redaktorius Stanley Kempinski su jo žmona Emilija ir paleisti užsistačius \$10.000 kaucijos.

SUAREŠTUOTAS PINIGŲ DIRBĖJAS.

Bostone suimtas kai-kuris A. Janula ir kaltinamas apgaudinėjime žmonių savo dirbtais pinigais. Jis turėjo mašinėlę, kuri padvigubindavo pinigų skaitmenį į ją įdėjus. Jis ir aiškino, kaip padvigubinti gaus pinigų iš jo mašinėlės ir daugelis žmonių tą mašinėlę pirkdavo ir Janula darydavo iš to gerą biznį.

Pas lietuvius kiek laiko atgal buvo atsiradę panašų "pinigų dirbėjų", bet jau jie dabar neturi vietos, vienok sviete dar esama tokių gudruolių.

"PATRIOTŲ" BAISENYBĖS DAROMOS.

Osakis, Minn. burys žmonių suėmė jau naturalizuotą pilietį vokiečių Stratemeyer ir nuvežė už miestelio jį apipylė smala ir apibarstė plunksnomis. Ir tai uždėję bausmę už kokį priešvaldišką pasielgimą.

Red Lodge, Mont. burys pakurstytų žmonių pasigavo finų I. W. W. propagandos lygos sekretorių, išsivežė į laukus, kur jį sumušė ir sukapojo nagaikomis, buk už tai kam jis veikias prieš valdžią.

Gėda daro kulturinei tautai tokių sužvėrėjusių žmonių gausios. Turėtų teismas bausti kaltus, bet ne minios teismas.

Iš Amerikos.

IS BAZARO.

New Yorko Alijantų bazare lietuvių diena buvo skirta lapkričio 30 d. Gi dabar bazaro valdyba tą dieną perkėlė ant gruodžio 8 d. ir paskyrė prie kanadiečių.

Vieta duota lietuviams gana gera ir erdvi ir jau dabar dirba vietą dabindami keli dailininkai: iš Chicagos pakviestas Jonas Šileika, prie jo yra Miss Hamilton ir kiti. Visą laiką rengime dirba nenustojančiai keletas žmonių, o labiausiai ponia Venciuviėnė. Taip kad iš šono žiurint išrodo viskas labai gerai. Taipgi ir Mikas Petrauskas buvo jau atvykęs New Yorkan, bet delei atidėjimo Lietuvių Dienos bazare grįžta atgal Bostonan čionai darbuotis ir tik vėl grįžs New Yorkan gruodžio 3 ar 4 d.

Koresp.

ALT. SANDAROS 16 KP. PRAKALBOS.

Worcester, Mass. lapkričio 25 d. vietos ALTS. kp. parengė prakalbas. Kalbėjo J. Strimai-

tis, "Ateities" redaktorius iš Boston, Mass. Kalbėjo išimtinai apie politinius reikalus: pirmoje kalboje aiškino Sandaros pradus, o sekančioje apie lietuvių politinius reikalus, Rusijos revoliuciją ir t. p. Kalbėjo gana ilgai. Po kalbų buvo duodami klausimai. Prakalbų vedėju buvo p. A. Blažys.

Po pirmai prakalbai buvo renkamos aukos ir prirašinėjami prie ALTS. nauji nariai Surinkta \$4.70 padengimui lėšų ir prisirašė apie 10 naujų narių, o daug pasižadėjo vėliau prisirašyti. Buvęs.

LIETUVOS NEPRIGULMYES FONDO SUVAŽIAVIMAS

Ivyks subatoje, gruodžio 1 d. 1917 m., 2-ąją val. po pietų, "World" būdine, ant 5-to augšto, salės No. 506, New Yorke (toj pačioj vietoj, kur bus A. L. T. Sandaros seimas). Kitus posėdžius, jeigu bus reikalas, laikysime S. L. A. raštinėje, 307 W. 30-th st., New Yorke.

Šitas posėdis bus bendras, kuriame galės dalyvauti visi A. L. T. Sandaros seimo delegatai ir šiaip visuomenės veikėjai, pritarianti L. N. Fondui, ir savo patariamuoju balsu galės suteikti gerų sumanymų kovai už Lietuvos liuosybę. Todel yra geistina, kad dalyvautų šiame posėdyje visi tie, kurie gali kuomi nors prisidėti prie švento darbo už Lietuvos liuosybę.

Varde L. N. F. Valdybos S. E. Vitaitis, Susin. Rašt.

V. A. L. Seimo IDEJA KUNIJASI.

Lawrence, Mass., 25 d. lapkričio skaitlingame lietuvių susirinkime tapo išrinktas komitetas, organizavimui rinkimų į Visuotinę Amerikos Lietuvių Seimą. Komitetan įeina 13 žmonių, priklausančių prie įvairių lietuvių partijų ir draugijų. Komiteto pirmininku išrinktas M. Alekšonis, sekretorium — Kast. Norkus.

PERORGANIZUOJA TRAUKINIŲ ĖJIMĄ.

Šiomis dienomis buvo susižavę Washingtono atstovai nuo geležinkelių kompanijų, kur apkalbėjo reikalus transportacijos karės metu ir padarė tokius nutarimus:

- 1) Sumažinti ant kai kurių linijų pasažierių traukinių skaitmenį. 2) Kai-kurias linijas naudoti tik prekių važiojimui, o kitas tik angliai vežti. 3) Vežti maistą ir kitas reikmenis į Europą tik iš pietinių portų, kad tuom paliuosuoti nuo užvertimo Atlantiko portus. 4) Padidinti gaminimą amunicijos toliau vakarinėse valstijose. 5) Visiems naudoti visų linijų vakzalus ir mainytis prekių gabenimu ir

6) Atiduoti pirmenybę valdžios prekėms.

NUŠAUTA SLA. KP. PIRMININKAS.

Curtis Bay, Md. — Lapkričio 13 d. rasta nušautas Juozas Gaižauskas, SLA. 118 kuopos pirmininkas.

BAZARUI REIKIA DAIGTŲ IR PINIGŲ.

Lietuvių skyriu Aliantų Bazare, kurs prasideda 24 d. lapkričio, ikišiol labai nedaug tegau daigtų ir pinigų. Kas gali, tegul kuoveikiausiai sunčia daigtus (įvairius išdirbinius, mežginius, audinius, šiaip pardavimui gražių daigtų) "Tėvynės" redakcijos vardu, o pinigus į Centralj Komitetą (Lithuanian Central War Relief Committee, 320 Fifth Ave., New York). Lietuvių skyrius bus gražiai ištaisytas ir išpuoštas. Apie linkęs lietuvių butinai turi lankyties.

DARBO FEDERACIJA IR ATEIVIAI.

Nesenai buvęs Amer. Darbo Federacijos suvažiavimas priėmė rezoliuciją, kurią užgria ateivių ėmimą į armiją arba juos siųsti į savo šalių kariuomenes.

SALIUNAI UZDARYTI.

Los Angeles, Cal. buvo balsavimai už "dry" ir didele didžiūma, net 18,000 balsų, nubalsavo, kad miestas būtų "dry".

ŠAUKIAMA TARYBŲ ATSTOVŲ KONFERENCIJA.

New Yorko ir apie linkęs veikėjų pasitarime (18 d. lapkričio) nutarta sušaukti ant 29 d. lapkričio atstovus nuo šių įstaičių: Amerikos Lietuvių Tarybos, Amerikos Lietuvių Tautinės Tarybos ir Am. Liet. Darbininkų Tarybos. Konferencijos tikslas: sudarymas vieno centro, užmezgimas tampsrenių ryšių, suvienodinimas politinės akcijos Lietuvos laisvės klausimuose.

Jonas Indilas

"Ateities" Kooperacijos B-vės įgaliotas agentas dabar lankosi CONNECTICUT VALSTIJOJE: Hartford, So. Manchester, New Britain, Waterbury, Bristol, Union City, Ansonia, Naugatuck, Bridgeport, New Haven ir bus kitose vietose. Mes prašome musų skaitytojų ir draugų pagelbėti p-nui J. Indilui darbuotis literatūros platinime.

PER P. J. INDILĄ GALITE USISAKYTI KNYGŲ, LAIKRAŠTŲ, PADUOTI DARBUS, PAJIESKOJIMUS IR T. P. Už jo darbus mes atsakome. "ATEITIES" Administracija.

Didžiausią dovaną suteiksi savo draugui, jeigu užrašysi "Ateitį" Kalėdoms.

Lietuviai Amerikoje

DETROIT, MICH.

IS ALT, Sandaros veikimo.

A. L. T. Sandaros 29 kuopa dar vis neskaityta nariais; ypač pastarame laike narių dar pasimažino. Geras tėvynainis Jonas Vaitekunas paimtas kariuomenėn ir tarnauja Texas valstijoje. Du darbuotai veikia aplėdo Detroitą. Dar kiti mano busią paimti į kariuomenę, todėl apsisoto veikimas draugijoje. Bet dar rodosi čia yra tokių, kurie tariasi esą lietuviais demokratams. Bet... kadangi demokratizmas remiasi ant organizacijos, o jie į organizacijas, kurios auklėja demokratizmą, kaip kad A. L. T. Sandara, neįeina, tad tokių demokratiškumas yra abejotinas.

A. L. T. Sandaros 29 kuopa lap. 11 d. laikė susirinkimą, kuriame buvo Sandaros reikalai apsvartyti. Nutarta paduoti seimui keletą įnešimų. Įdomu pažymėti vieną įnešimą seimui, kaip Sandara turėtų atsinešti link Lietuvos Nepriugulmybės klausimo. Štai jis: "Kadangi mes nežinome šios didžiosios karės išeišios; ir kadangi visos didžiosios kariaujančios valstybės visai nežada Lietuvai Nepriugulmybės, — todėl mes įnešame, kad nei ant vienos valstybės nedėti daugiau ar mažiau pasitikėjimo, kad ta ar kita valstybė už Lietuvą užtars, bet griežtai reikalauji nuo visų valstybių vieno ir to paties, t. y. Nepriugulmybės Lietuvos."

Įnešame, kad Seimas užgirtų Dr. Jono Šliupo veikimą, abelnai; o jo planus sulig nustatymo Lietuvos rubežių, ypatingai. Ir daug panašių nutarimų Seimui pasiūsta.

Taipgi neužmiršta ir Lietuvos Nepriugulmybės Fondas. Geras tėvynainis Jonas Laukionis duoda sumanymą paaukauti kiek iš išdo L. N. Fondan. Jis Tamošiunas įneša, kad paaukauti \$10.00. Įnešimas vienbalsiai priimta. Vėl J. Laukionis sako, kad dėl tokio praklaimo tikslo, Lietuvos Nepriugulmybės, yra permažai ir įneša, kad dar po kiek iš kišenius dadėti ir pats išėmęs dešimtinę pakloja. Paskui jį paseka J. Tamošiunas ir J. Šulca po dešimtinę; ir K. Šnuolis ir J. Kirvelis po penkinę. Taigi nei ne biznieriariai nei ne profesjonaliai viso pasiūnčia L. N. Fondan \$50.00.

Pagalijaus tapo išrinkta kuopos valdyba atitrantiems metams iš šių narių:

Pirmininkas — J. Tamošiunas; organizatorius — J. Šulca; raštininkas — J. Laukionis; išdininkas — J. Kirvelis; knygius — K. Šnuolis.

Mažas sandarietas.

CLEVELAND, O.

Pas mus taip, kaip ir kiekvienoj lietuvių kolonijoj — yra įvairių balių, koncertų ir tt.

Nepersena buvo Miko Petrausko koncertas ir, žmonės sako, visiems gana gerai patiko (aš dėl kai-kurių priežasčių negalėjau koncerte buti) ir praeitą šventadienį teko užklysti ant vietinio, neva tautiško (tik Halaburdos įtekė), choro teatro ir baliaus. Buvo sulošta 2-jų aktų komedija: "Vyrų jieskojimas". Lošime geriausiai atsižymėjo Alena Miliauskutė ir Franasa Mockaitis, kurie, kaip matyti, gana gabūs artistai. Veikalėlis nusisekė puštinai.

Clevelande, kaip ir kitur, stokuoja anglies ir valdžia neva spyrė kompanijas anglies pristatyti, bet kaip matyti, piniguočiai vis savo daro. Buvo rašoma vietiniuose laikraščiuose, kad pristatys ten kiek anglies po \$5.25 už toną, bet kaip jos

truksta taip truksta ir brangiau imama už toną.

Darbai čion puštinai eina ir tik tas nedirba, kas nenori. Kaip girdėti vietinis "Varpo" choras rengia šeimynišką vakarą. Jis yra nesena susiorganizavęs, vienok jau gerai gyvuoja ir patariu visiems jauniems, dainas mylintiems clevelandiečiams, choran įstoti.

LAWRENCE, MASS.

ALTS. 12-tos kp. prakalbos.

Lapkričio 18 d. lenkų šv. Mikolo salėje vietos Sandaros kuopa parengė prakalbą. Kalbėjo g. Julius Baniulis iš Bostono ir vietos kun. Micevičius. Taipgi po vadovystę g. J. Navadausko choras sudainavo gan gerai keletą dainelių ir Lietuvos himną. Prakalbos, apskritai, nusisekė gerai. Žmonių buvo gal koki 7—8 šimtai. Gerb. J. Baniulis kalbėjo apie Sandaros pradus, apie mūsų politiką, apie kariaujančių valstybių padėjimą. Kalbėjo ilgai. Užtai, baigiant kalbėti, tuli žmonės, kurie visad beveik nemoka gražiai užsilaikyti didesniuose susirinkimuose, pakėlė trukšmą ir kalbėtojai prisiėjo pasakyti vienas kitas smarkesnis žodis. Kun. Micevičius, kuris buvo prašytas paagituoti žmones dėl Lietuvos laisvės ir nepriugulmybės reikalų, irgi papasakojo naudingų dalykų. Po jo kalbai buvo renkamos aukos. Žmonės sumetė \$9.21. Aukojo sekami asmenys: Po 50c.: R. Baliukevičius, Dom. Kirmila, Kaz. Baliukonis. Po 25c.: V. Černauskienė, V. Mikulienė, F. Gulbinas, J. Penkauskas, M. Baliukonis, K. Kundrotaitė, K. Balanavičius, J. Puodžiūnas, M. Akstinas, J. Kazlauskas, B. Šimkonis, M. Vaikšnoriūtė, V. Skarskas, St. Pajarskas, K. Vaikšnoras, J. Užkurnis, P. Baltuškonis. Taipgi už keletą dolarių parduota literatūros, daugiausia "Lietuvos Laisvės". Musų kuopa jau išviso išplatino 100 egz. tos knygelės. Žada jau ir kitą šimtą traukti. Taipgi visi laukia naujos knygelės: "Kas tai yra ALT. Sandara?" — Aukų rinkėjoms, panelėms: O. Sutkaitė, M. Burbaitei, A. Subačiutei, M. Sidzikiutei ir O. Gaidžiutei Sandaros kuopa ištaria nuosirdų ačiū. Po prakalbų buvo keletas užklausimų (klausimus davė socialistai); gerai atsakinėjo pats kalb. Baniulis.

Musų kuopa dabar šneka, kad susitarus su bostoniečiais ir kitų vietų draugais, kad pakvietus su prakalboms Liutkauską ar Sirvydą iš Brooklyno.

Korespondentas.

CAMBRIDGE, MASS.

K. Norkaus prakalbos. — Klerikalams nosis.

Lapkr. 18 d. šv. Jono pašalpinė draugija surengė prakalbą Y. M. C. A. svetainėje. Plakatuose rengėjai pagarsino, kad kalbės K. Norkus, todėl ir publikos susirinko pilna svetainė, nors daugiau kalbėtojų vardų plakatuose nebuvo.

Norkaus kalba buvo rimta ir turininga. Jis vaizdžiai nupieš musų sriovių nesutikimų priežastis ir karštai kvietė pačią visuomenę labiau rūpintis musų tėvynės ir jos žmonių reikalais.

Kalbėdamas apie revoliucijos nuotikius Rusijoje Norkus priminė, kad ir Francijos revoliucijoje tapo nuverstas jų caras ir bažnyčia atskirta nuo valstybės. Reiškia, žmonės pasiliuosavo nuo dviejų pripaudėjų.

Po Norkaus prakalbos prie šv. Jono draugijos prisirašė keli nariai.

Sukeltą publikos upą sugadi-

no koks-tai buvęs saliuininkas. Jis perstatytas "kalbėti" nesąžiningai iškraipė Norkaus prakalbą ir klausytojams siulė dangaus gėrybes aname pasaulyje, tik, girdi, neklausykite to Norkaus.

Nulipęs nuo pagrindų žmogelis čiupo kepurę ir žiuponą ir išlėkė lauk.

Norkus pasistojęs sako:

— Pirmininke, sulaikykite tą žmogų — aš jam turiu atsakyti, nes jis daug dalykų primelavo, publiką sukaldino.

Pirmininkas ir koks tai plikas ilgaplaukis šaukia:

— Atsakysi kitą sykį, čia ne diskusijos.

— Tat kodėl jo nesustabdėte, kuomet jis bauriai iškraipė ir kabinėjosi prie mano prakalbos, tat kam jūs dar sušaukėt tą publiką, kad nenorite duot jai teisybę išgirsti, — klausia p. Norkus.

— Tai musų dalykas, — atsako pirmininkas ir nemandagiai atsaisako duot p. Norkui žodį.

Toliau perstatomas kalbėti daktaras Jakimavičius, kuris kalba apie sveikatą.

Po to kalba klerikaliskas Gudas. Bet publika, pasipiktinusi, kad klerikalai nedavė p. Norkui atsakyti ant antrojo kalbėtojo priekaištų, sukilo ir išėjo iš svetainės. Gudas didvyriškai kalbėjo tušiom svetainės sienom. Beje, pasiliko keli žmonės, bet tik taip sau, del žingiedumo.

Pagyrimo vertas p. Norkus, kad jis visur skelbia tai, ką jo sąžinė sako ir ką pats gyvenime patyrė, nežiurint, kokia draugija jį kalbėti kviečia.

"At." Korespondentas.

CLEVELAND, OHIO.

Iš draugijų veikimo.

Lapkričio 13 d. buvo TMD. 20 kuopos mėnesinis susirinkimas. Apsvarstyta bėgantieji kuopos reikalai. Iš nutarimų pažymėtina tai: nutarta, surengti vakarą naudai musų nusenuosiu visuomenės veikėjų-rašytojų Šerno raštų išleidimui; nutarta iš kuopos išdo paaukoti \$25.00 į L. N. F. išdą. Pastaruoju laiku rods aukavimo reikau atsiliepdamas gerb. Sekevičius, L. N. F. sekretorius, "Ateityje", tarp kitų kolonijų nurodė ir Clevelandą, kaip "nieko nedavusių" LNF. Tokis paskelbimas apie "nieko nedavimą" clevelandiečiams visgi yra labai nemalonus. Vienok jį tai atkreipus domą ši auka paskirta ir ateityje bus tuo reikalu pasidaruota, kaip TMD. narių, taip ir kitų Lietuvos laisvei prijauciančių lietuvių. Nors musų kolonija truputį "suvytėjus" buvo iki šiol, vienok kaip ten nebutų vis savo dalia prisidėję prie Lietuvos Laisvės išgavimo.

T. M. D. Narys.

Gerb. komp. Miko Petrausko koncertas.

Lapkričio 11 d. Acme svetainėje buvo parengtas komp. Mikui Petrauskui koncertas. Koncerto programa išpildymas prasidėjo 6 val. vakare ir buvo išpildyti sekantieji dalykai:

Mikas Petrauskas dainavo: Romansas iš oper. "Dubrowsky", Napravniko, ir savo kompozicijos šiuos veikalus: "Vai verčia-laužo žalią girelę", "Dainiūs" ir "Prirodino seni žmonės man jaunam mergelę", ir "Il mio tesoro" iš oper. "Don Giovanni", Mozarto.

Mikas Petrauskas ir Sodeika sudainavo šiuos duetus: a) Mielaiširdystė, b) Rudens Melodija, c) Spragilų dainelė — visos M. Petrausko.

Pranas Rimkus, tenoras, sudainavo: "Libiamo" iš oper. "La Traviata", ir "Širdelėj moterų" iš oper. "Rigoletto" — abu parašyti Verdi, "Una Furtiva" iš op. "L. Elisir d'Amore" — Donizetti, ir "Kur bakužė sama-

nota" — St. Šimkaus.

Antanas Sodeika, basso cantante, sudainavo šias M. Petrausko parašytas dainas: "Koliudit sveteliai", "Skyniau skynimėlj", "Daug kraujo praliet", "Tykia nemunėlis teka" ir "Žalioj lankoj".

Vincas Greičius, pianas solo, paskambino: "Gavotte" — Godard'o, "Bourree" ir "Fuga in D. V." — abu S. J. Bacho, ir "Polonezas A-dur" — Chopino.

Morta Jansonitūtė, smuika solo, pagrojo: "Carblern Rusticano" — Mascagni ir M. ir E. Jansonai smuikų duetą sugrojo "The Herd Girl's Dream" — Li-bitzki.

Stanislava Greičienė, sopranas, padainavo: "Miegok sau ramiai" iš oper. "Les Contes d'Hoffmann" — J. Offenbach'o ir barkarolle — Gounod'o.

Bogušas Rimkus, tenoras, dainavo: "Temsta dienele" — Moniuszkos ir duetą ir p. Bukauskienė iš op. "Kaminakrėtis" — M. Petrausko.

Be minėtų dar dalyvavo programoje Ch. T. Fery (pianą skambino): dvi savas kompozicijas — Romance in D b" ir "In summer time". Marė Jansonitūtė (pianą) skambino "Murmuring zephyrs" — Jensen'o ir Bukauskienė sudainavo "Dievaičiai, dievuliai" — iš melodramos "Birutė" M. Petrausko. Be visų paminėtų piano palydovu dalyvavo A. Visminas.

Paties komp. M. Petrausko ir p. A. Sodeikos dainavimu publika, tiesiog, buvo žavėjama, tai musų žvaigždės dailės pasaulyje. Kiti dalyvavę vieni atliko savo program dalis gerai, kitiems dar truksta lavinimos dainame, ir jie atliko kiek silpniau. Visas vakaras — koncertas, padarė abelnai malonų įspudį į atsilankiusius.

Bet kaip del tokio turiningo koncerto, tai kaip Clevelande, visgi jau publikos buvo neperdaučiausiai: apie 400 asmenų. Publikos skaitlingesniai atsilankymui daugiausiai pakenkė vietos klebono prieš koncertą agitacija iš sakyklos. Kunigas net plakatų-paskelbimų dalintoją "apšventino" su kumščia pas "Dievo Namus" bedalinantį to koncerto pagarsinimus!... Buvė keletas ir kitų mažesnių priežasčių, kaip tai: neatsakanti ir nešvarioj vietoj svetainė paimta, vėlyvu laiku programos pradėjimas ir kt. Tas visas priežastis mažiau ar daugiau prisidėjo prie sulaikymo žmonių koncertan.

Rods, koncerto laiku buvo platinama socialistų literatura ir kaip-kuriems gana nachališkai buvo brukama pirkti. Delto "D—ko" korespondentas neblogai pasikolijo. Jeigu jau vyčiams ar kitiems 'katalikams' nepatinka šlamštas "Kardas", ir jį socialistai platina, tai ir kuriems patiems reiktų susiprasti, kad nereikia platinti savąj, tokį pat klerikalų šlamštą "Žvirblį" ir kitus "geriausius katalikiškus laikraščius", kurie dešiniųjų draugijų susirinkimuose irgi brukami neblogiau už socialistų. Jeigu, vyrai, peikiame vienus už šlamšto platinimą, tai negalim girti nei kitų už tokį pat darbą.

Urosorius.

DETROIT, MICH.

M. Petrausko koncertas, jo pasekmės ir šis-tas.

Lapkr. 10 d. buvo komp. M. Petrausko koncertas, kurį parengė Dailės Myletojų D-ja. Programe dalyvavo Petrausko mokinyas A. Sodeika (bassas). Be minėtų asmenų, tulą dalį prog. sudarė DMD. kvartetetas, duetai ir choras. Visą programą atskirai neminėsiu, nes dalyvavusieji savo ause girdėjo, o nedalyvavusieji per laikraštį nepasitenkins. Abelnai sakant, šis pirmas musų mieste koncer-

tas buvo tai gaivi šviesos srovė, ką įsiveržia į apvienėjusį, nejaukų butą; nors čia surengdavo koncertų-koncertėlių, bet jų programos nesulyginsi su šiuomi. Tik gaila, kad šis prog. gaivioms, žmogaus upą moraliskai pakeliančioms melodijomis mažas skaičius pasinaudojo: nesusirinko nei 200 ypatų, užtai dr-ja panešė nuostolių apie 46 dol.

Priežastis, delko mažai atsilankė publikos, bene bus šios: vietinio klebono štabas surengė kokį ten "koncertą", ar balių, turbūt ant keršto DMD. ir su tikslu ignoruoti gerb. M. Petrausko koncertą. Ir savon lindyneš-svetainėn sukviestė neapsišvietusį jaunimo burį. Žinoma, čia juos negalima kiurais smerkti: jie krypta, kur veda autoritetai.

Kita priežastis, tai didžiama socialistų, jei galima juos taip pavadinti, tiesiog boikotavo; LSS. 116 k-pos choras keliomis dienomis prieš koncertą nutarė eiti dainuoti ant kokio ten rusų koncerto, kad papkirkdžius D. M. D. chorą (didžiama social. randaš DMD. chore). Ir, kaip teko nugirsti, ypatiška agitavosi eiti pas rusus, o ne pas lietuvius. Tik prakilnesni socialistai ir yra šiek tiek apsitašę žmonės, tačiau šis pasielgimas aiškiai parodo, kaip ir ant kiek kulturiškai jie pakilę. Girdėjos ir panašij balsų: "mes geriau nueisime ant Mockaus pamokslu (ant rytojau jis sakė "pamokslą", ant kurio, sako, publikos daugiau prisirinko, negu ant koncerto), ten už 15 centų daugiau išgirsime." Kaip matosi, tai pas mus randasi žmogystų, kurių gal tik ainiai galės iš Mockaus idealogijos kevalo išsiristi. Atleiskime jiems, nes nežino, ką daro.

Pastebėsiu vieną juokingą incidentą pas DMD. narius. Nutarus kviest M. Petrauską, likos išrinkta komisija surengimui koncerto. P-lė O. Karaliūtė susirašinėjo su M. Petrausku visuose koncerto reikaluose. Petrauskas savo konc. maršrutą paskelbė "Ateityje"; apie Detroitą paminėjo panašiai: "...rengia DMD. su p-le O. Karaliute priešakyje." Dabar kuomet nuo žemės kamuolio "šluojami" visi diktatoriai, žmonės daromi "lygiais", tai minėtas paskelbimas su pasakymu, kad tik viena ypata stovi priešakyje (jei gr. kompozitorius butų žinojęs, kad taip "demokratiškai" išsitobulinusi dailiečiai psichologiją turi, but kitai paminėjęs), skaudžiai didumą (su silpnais nervais) "įžeidė-užrustino". Jie emė jaustis nebelgygiais dr-jos nariais, bet, anot didžiojo Aleksandro, tuntuais, kurie paskui jį sekė Azijos tyrais; aršiausia buvo, kad čia ne Aleksandras priešakyje, bet paprasta mergaitė. Daug laiko susirinkime sueikvota barniams, ginčams už "garbės" varžymosi ir pagaliūs buvo išrinkta komisija visą tą atsaukti — parodyti teisybę. Pagaliaus-gi po koncertui visai kitoks upas pas juos matėsi. Mat Petrausko jausmi dainelė ir juos suminkštino; pas visus matėsi užsiganėdijimas, nežiurint nuostolių.

Grud. 1 d. ta pati dr-ja rengia vakarą su perstatymu Br. Vargšo veikalo "Kryžius" — I. A. S. svetainėje. Šis veikalas tapo parašytas ant mirties patalo; siužietas paimtas iš pradžios karės Lietuvoje.

F. A. Račkauskas.

BROOKLYN, N. Y.

Kalbės inžinierius Naruševičia iš Maskvos ir adv. Lopatta, Am. Liet. C. Komiteto prezidentas. Lapkr. 29 d., Padėkavonės

Dienoje, 8 val. vakare McCaddin salėje ant Berry gatvės, bus labai didelės tautininkų prakalbos, kuriose kalbės inžinierius Naruševičia iš Maskvos, kuri dabar tik neseniai atvyko iš Rusijos. Jisai kalbės apie Rusijos dabartinį padėjimą ir lietuvių judėjimą, apie revoliuciją, ir Lt. Inž. Naruševičia yra Maskvos miesto elektros viršausis inžinierius. Taigi vien delto yra svarba pamatyti įžymų mokslo vyrą ir dargi lietuvių, gerą tėvynainį.

Antru kalbėtoju bus advokatas Lopatto iš Wilkes Barres, Amerikos Liet. Cent. Komiteto prezidentas. Jisai kalbės apie Amerikos lietuvių gerus ir blogus politikos žingsnius. Bus dar keli kalbėtojai, Am. Liet. T. Sandaros Seimo delegatai, kurie bus atvažiavę iš kitų kolonijų.

"Girių paslaptis" scenoje. Publikos susirinko 600 asmenų.

Lapkričio 17 d., Dramatiškos Dailės Dr-gija, kurios režisierium yra artistas A. Vitkauskas, statė scenoje Ev. Čiriko 5 aktų misterišką komediją, kurią dabar p. J. O. Sirvydas išvertė lietuvių kalbon.

Šita komedija yra da pima savo rūšies komedija musų scenoje. "Girių paslaptis" viešiai atvaizdina senesnių laikų žmonių gyvenimą, kaip senesniuose laikuose žmonės buvo užsigyvenę prietariai, burtai, vaidinuokliai. Čia minėtoje komedijoje aiškiai pamatai, kad vaidinuokliai, raganos, velniai klajojanti po žmones, buvo tik tai paprasti žmonės; kai-kurie tų tamsių laikų pragudrėjusieji žmoneliai taip persirengdavo ir gąsdindavo žmones; atimdavo jų lobius, vien delto kad iš tokio amato tinginiai pramisdavo. Antgalo komedija perstato, kaip ir kada žmonės pakilo supratime ir burtams, vaidinuokliams pradėjo nebetikėti, bet greičiausiai kokiam velniukui uodegą kibti, kad tik pasigavas ir ištaisyti jam kailį. Velniai, raganos, vaidinuokliai ir k. nujautę, kad žmonės apie juos turi kitokį supratimą, negu kaip pirmą turėjo, aimanuodami išsikraustė į miestus ir staja į fabrikas arba kur kitur prie įvairių darbų.

Artistai mėgėjai savo roles atliko labai gerai, iš ko reikia tik džiaugtis ir gerėtis.

Publikos susirinko apie šešius šimtus. Tą patį vakarą socialistų kuopa turėjo koncertą ir varė smarkią agitaciją del savęs, bet publikos pas socialistus buvo mažiau, o Vitkausko trupos vakare atsilankė beveik pilna salė.

Grudžio 2 d. nedėlioje, kaip 3 val. po pietų McCaddin salėje minėta draugystė loš veikalą "Sėtonas". Šitas veikalas bus lošiamas Am. Liet. Taut. Sandaros 4 Seimo pagražinimui.

M. Stakėnas

ELIZABETH, N. J.

Susipratėlių darbai.

Lapkričio 18 d., Nedėlios vakare, parapijos svetainėje buvo Vyčių prakalbos ir teatras. Koks ten teatras, geriau sakant, pajuokimas socialistų ir visų laisvų pažiūrų žmonių, "Raseinių Madgė".

Kaip jau visiems yra žinoma, kad tarpe lietuvių yra dvi sriovės susipratusių ir kurių niekas negali sukritikuoti, t. y. socializmas ir socialistai ir klerikalizmas arba klerikalai. Nors tuodviejų partijų nariai nieko nežinotų, o vienok juos priskaitys prie gerųjų, apsišvietusiųjų ir t. p. Ir tų "susipratėlių", kitos srovės žmonės skaitoma tamsniais ir k.

Augščiau minėto nedėlios kalbėjo šioj apielinėje gerai žinomas vyčių organizatorius ir klerikalas Staknevičius iš New-

kare McCaddin gatvės, bus la- ninkų prakal- bės inžinieriu askvos, kuri i atvyko iš Ru- s apie Rusijos ir lietuvių poliucija, ir t.t. yra Maskvo viršausis inžie- n delto yra žymų mokslo tv, gerą tėv- bus advoka- liles Barres, ent. Komiteto kalbės apie gerus ir bli- nius. Bus dar Am. Liet. T. legatai, kurie ty kolonij. scenoje. P. 0 asmenų. Dramatiškos irios režisė- A. Vitkaus- Ev. Čirkovo comedija, ku- Širvydas iš- n. a da pirm- elpija mūsų slaptis" švie- nesnių laikų kaip senen- onėse buvo irai, burta, minėtoje ko- amatai, kad nos, veiniai s, buvo tik- ; kai-kurie gudrėjusieji irengdavo ir ; atimdavo kad iš tokio pramisdavo. perstate, pakilo su- vaidinmok- tikėti, bet veltiukui i pasigavus ij. Velniai, ii ir k. nu- ie juos turi ru kaip pir- odami išsi- stoja į fa- r prie įvai- vo roles at- reikia tik) apie še- vakarą so- koncertų cija del sa- socialis- Vitkauski- nkė beveik loje, kaip lin salėje š veikala kalas bus laut. San- inimui. lakėnas. V. J. idėlios va- nėje buvo teatras. u sakant, ir visų "Rasei- a žinoma, dvi srio- ių niekas y. socia- derikaliz- Nors tuo- nieko ne- riskaitys iųjų ir u", kitos a tamsu- nedėlioje gerai torius ir iš New-

ark, N. J. Nors minėtas kalbė- tojas ir pasakė, kad jeigu kam netiks jo kalba, kad laukty galo ir paskui duoty užklaismus ir jis atsakys, bet kaip tik pra- dėjo savo kalbą, tai tuoj ir pra- dėjo akėti sau nepatinkamas ypatas. Žinoma, musų antri su- sipratėliai socialistai jam be- kalbant pradėjo kritikuoti. Kalbėtojas nuo pagrindų šaukia o socialistas viduryje svetai- nės sako: "tu meluoji." Socia- listai tuoj pradėjo kojomis trypt ir visaip šaukti. Jie ma- nė, kad jau sutkritikavo kalbė- toją. Vyčiai ir kiti taipgi pra- dėjo rėkt ir manė, kad kalbėto- jas sukritikavo socialistus. Pakla didžiausias riksmas, uži- mas, lyg kad butų bepročiai. Kaip tik kalbėtojas pasakys ką, tai ir socialistai kalba ir rėkia. Prašė socialistų, kad jie susto- ty, bet kur tau sustos, nes jeigu sustosi kalbėti tai kiti nusprės, kad jau sukritikavo. Vyčiai matydami, kad jie socialistų negalės numalšint be policijos, tuojau pašaukė policiją, kurie, žinoma, padarė tvarką kai-ku- rius nurodytus išmesdami lau- kan iš svetainės.

Aš nežinau, kaip socialistai jaučiasi tokį darbą atlikę, bet man išrodo, kad gėda tokiems žmonėms. Aš nenoriu vyčių girt, o socialistų smerkt, bet žiurint plačiau atrodo, kad vy- čiai yra mandagesni už socia- listus, nes mus vyčiai nuėję į ki- tų susirinkimus nekalia triukš- mo, o socialistai taip daro. Tai jau ne apsišvietusių žmonių darbas. Ir jau jiems nepirmas sykis sukelt triukšmą: prieš kiek laiko atgal čia kalbėjo I.W. W. organizatorius Geležėla. Tas žmogus atsakinėjo ir į jų klaus- imus, kurie teisingiau pasaku- sius prakalbomis reiktų vadinti. O vienok kada jis nulipo nuo pagrindu ir jį pasigavo viduryj svetainės, tai apstoję davai jam duot peklos. Tik žiurau, kad Geležėlė gaus kainin.

Taip-pat atsistiko ir su p. S. E. Vitaičiu, kaip jis čia kalbėjo, kaip tik nulipo nuo pagrindu, tai ir pasigavo musų socialistai, ir davai klausinėti, kuri partija daugiau klaidų daro. Mat jis pasakė, kad už vieną klaidą ne- galima visų kaltint. Gėda socia- listams už tokius darbus.

Broniukas.
WATERBURY, CONN.
"Aušros" vakaras.
Lapkričio 18 dieną buvo su- rengtas T-kos Dr-jos "Aušra" juokų vakaras. Buvo pagarsin- ta, kad bus pradžia 7:30 m., bet prasidėjo kiek vėliau. Žmonių prisirinko pilnutė svetainė. Pirmiausias išėjo vienas paragi- no, kad jaunimas dėtus prie draugijos ir tt. Pirmiausia buvo sulošta trijų veiksmų sceniškas vaidelis iš Amerikos lietuvių gyvenimo "Visi geri".

Lošimas išėjo silpnai, nes tru- ko prisirengimo ir režisuros, tai- gi techniškai veikalas buvo ne- apdirbtas. Publika lošimu me- tu pradėjo nerimauti ir šnekėti tai nei aktorijų nebuvo girdėti. Antra komedija buvo lošta "Aš numiriau". Žinoma, šis veikalėlis patsai per save juo- kingas, bet lošėjai savo nedali- katnu juodėjimu nejuokino. P. Pliuščika tarno rolę lošė kiek geriau.

Vėliaus pasakė prakalbą p-lė O. Vilkaičiūtė. Ji davė peklos savo sesutėms, kad angliškai kalba, savo kalbos nemylė. Po prakalbos buvo lošta tre- čia komedija — "Gudrus kvai- lys". Šitas veikalas išėjo dar prasčiau ir publika pradėjo ne- rimauti, rėkauti, kalbėti ir juo- kus krėst. Sakė monologą "Iš jaunyntės atsiminimų" A. K., bet nesisekė.

Pabaigoj sudainavo dvi daine- les "Medėjas" ir "Revoliucijos Himnas", vadovaujant P. Bru- lauskiui.

Aušriečiai, jus daug blėdys, galit atnešti kitoms draugijoms, nes savo parengimais nupuldote lankytojų interesą link teatro. Aš patarčiau aušriečiams dau- giau išsilavinus stoti prieš publi- ką.

Amžių Belaisvis.
CHICAGO, ILL.
Iš moterų kuopos veikimo.

S. L. A. 208-ta moterų kuopa vakarą spalio 22 dieną Unity Club svetainėje. Galima pasigir- ti, kad tai viena iš gražiausių svetainių, kur lietuviai rengia vakarus. Tas žinoma brangiai atsieina ir uždarbio negalima padaryti, vienok šita kuopa ne-

Todėl geros valios moteris ir merginos, norinčios gerus dar- bus pastumė pirmyn, lai rašosi prie 208-tos moterų kuopos. Susirinkimai buva kiekvieną mė- nesio pirmą seredos vakarą, 831 W. 33rd place.

Reportėrė.

Globos Pranešimas.

Igaliojimas atstovo Amerikoje.

Gerb. Jonui Strimaiciui, Lie- tuvių "Globos" Igaliotiniui Amerikoje.

Gerbiamasai! Lietuvių Globa netekusi savo veiklaus įgaliotinio Ameriko- je A. Rimkos, maloniai prašo T-tos tają įgaliotinystę priimti. Lietuvių "Globa" sužinojusi, kad T-ta laikinai, A. Rimkai iš- važiauvus, pats be prašymo apsi- ėmėi "Globą" Amerikoje atsto- vauti tikisi, kad ir toliau T-ta nuo tų priedermių neatsisakys. Todelei išsiuntėme T-tai įgalio- jimą ir du kart po pluoštelį me- degos, kad T-ta galėtume susi- pažinti pats ir kitus painformu- otui, kokis dabartinis "Glo- bos" padėjimas. Iš to jau ma- tote, kaip yra mums pinigai skubiai reikalingi. Kitaip su- vis gali išeiti prastai. Nuosir- džiai prašome paklabinti visus Lietuvių Fondus, Centralinį Ko- mitetą ir šiaip visas kitas orga- nizacijas, apie kurias mes čia nebegalime turėti žinių ir ku- rios galėtų suteikti pagalbą. Savo keliu Lietuvių "Globa" pa- siuntė prašymus ir pluoš- telį medegos visiems trims L. Fondams ir Centro Komitetui. Be to parašėme ir keletai lietu- vių laikraščių redakcijoms ("Tėvynėi", "Naujienuoms", "Darbininkui"). Bet tik abejo- jame ar visa tai pasieks savo tikslo, t. y. ar pasiųstieji laiški daeis iki Amerikai. Šiaip mes neabejojame, kad visi Amerikos lietuviai, nežiurint srovų ir partijų, neužjaustų šiam reika- lui. Savo keliu prašome T-tos paklabinti kur reikiant ir išai- kinti kas reikiant ir kas galėtų apie Mažosios Lietuvos belais- vių padėjimą ar "Globą" išrody- ti neaišku.

L. Globa vis nepameta vil- ties, kad galų-gale pasiseks iš- sirupinti išvežti Mažosios Lie- tuvos belaisvius namon, bet to- kią viltį turime jau treči metai, o savo keliu priseina užlaikyti ir mokyklas, prieglaudas ir šiaip suvargusius, suliegiusius žmones šelpiti. Čia dar pradėjo kreip- ties prašydami pagalbos kari- kiekį Mažosios Lietuvos vyrų, esantieji Rusijoje.

Lig šiol "Globa" nebesuspė- davo, kaip reikiant lietuvių vi- suomenės apie Maž. Lietuvos belaisvių padėjimą ir savo dar- bus painformuoti, todėliai nebe- reikalo tuliems nesuvis aišku ir rėkalas. Štai d. J. Šliupas par- važiauvus iš Amerikos tik čia pamatė, susipažinęs, kokis yra didelis reikalas neužmiršti ir šiu labiausiai apleistųjų Mažosio- Lietuvos žmonių. Pirmą ir jam kaip prasitarė, toli ne viskas bu- vė aišku.

Kad nebesuspėdavome kaip reikiant painformuoti tai ir su- prantama, nes Centralinėje

rengia vakarus del pasipelnimo, bet palinksminimui žmonių. Tai- gi žiršminėtas kp. vakaras tu- rėjo didelę moralę ir dailės žvilgsniu svarbą. Ir nors men- kai uždirbta tą vakarą, vienok pereitam susirinkime, lapkričio 7-tą d. nutarė paaukoti \$10.00 L. Neprigulm. Fondui ir \$5.00 Šerno Jubilėjaus paminėjimui ir nuolatos gelbsti vaikų dien- niiai globai.

merginos, norinčios gerus dar- bus pastumė pirmyn, lai rašosi prie 208-tos moterų kuopos. Susirinkimai buva kiekvieną mė- nesio pirmą seredos vakarą, 831 W. 33rd place.

Dar kelionėje "Globos" d-jos nariai geležinkelių stotyse arba pakelėse, kur buvo varomi bu- riai belaisvių, teikė pagalbą: pusuogiams drapanas parupi- no, badaujančioms duonos, li- gioniams medikalę pagelbą, gel- bėjo susitarime su nauja val- džia ir stengėsi perkalbėti rusų belaisvių, kaip į vokiečius, bet tik kaipo visai atskiros tau- tos vaikus, kurie neturi nieko bendro su germanų užmanymais ir jie nėra pavojingi ru- sams. Šituo budu veikiant daug buvo prigelbėta: kas pinigi- šelpta, kas drapanomis, nuo kitų nusukta aštrus valdžios sekimas ir t. p.

Kol Rusijoje viešpatavo car- ras šis veikimas naudai musų brolių belaisvių buvo sunknesnis, nes čionvinkai nužiurėdavo to- kiuose žmonėse valdžios prieš- ininkus ir pavojingus žmones. Beto palengvinimu gyvenima są- lygų belaisviams mažai buvo atsiokiama. Visa, kas buvo ga- lima padaryta, tai ligoniams pa- gelbėti daktaro pagelba ir pini- gais. Tokiuo budu šimtais žmo- nių buvo išgelbėta. Gi kur pa- sisekė rusams valstiečiams iš- aiškinti, kad lietuviai nėra vo- kiečiai, o tik pavaldiniai tos ša- lies, tose vietose ir rusų pagel- bos susilaukta ir, kas svarbiau, tai kad rusai į belaisvius pradė- jo žiurėti draugiškiau ir santy- kiai jų suderinti paliko. Dar buvo renkami lietuviai į vieną vietą iš atskirų, kad tuomi jie patįs apsigyvenę prie draugės galėtų patįs vieni kitiems gel- bėtis arba kokį nors užsiėmimą pradėti, kad išsisukus nuo bado ir šalčio glamonėjimų. Su seniais buvo atvaryti ir vaikai ir tiems buvo reikalinga mokyk- los įrengti, ypatinga vaikams globa suteikti.

Visu gyvenimu belaisvių lie- tuvių išpuolė rupintis ne kam kitam, o tik "Globali". Kitos lietuvių d-jos nekreipė do- mios ir iš Mažosios Lietuvos savo bro- lius, o ypač tos vengė net kalbė- ti apie belaisvius, kuriuos buvo vedamos karjeristų. Mat tie, kas rupinos belaisviais rusų valdžios akyse buvo nustoję vardo, įtariamai ir tik vargais palaikomi liuosais.

Kiek vargo buvo nukęsta, be- sirupinant belaisviais to niekas nerokuoja. Vienok niekas ne- rali rupintis belaisviais neturė- lami ko jiems duoti.

Tuom tikslu buvo atsišaukt- Amerikos lietuvių kolonijas ad čionai gyvena lietuviai ar nepaliesiti karės, nenuste- a savo turtu, pagelbėtų savie- ms belaisviais. "Globa" esekmingesniau veikimui A- merikoje, turėjo įgaliojus sav- stova A. Rimką. Ir Ameriko- etuviai paklausė jos balso ir

Su visiška pagarba
L. "Globos" Pirmininkas:
F. Bortkevičienė,
Sekretorius: J. Z. Valaitis.
Antspauda.
Petrapilė 17/VIII-17 m.,
Podolskaja ul. N15.

Neužmirškime iš Mažosios Lie- tuvos brolių rusų belaisvėje.

Nuo karės pradžios, lig šiai dienai, jau nemažai pateko lie- tuvių iš Mažosios Lietuvos kai- po kareivių rusams. Anuomet, kaip rusai pasiekė Karaliau- čiaus padanges ir buvo užėmę kone visą Mažąją Lietuvą iš tenai išvarė tukstančius civi- lių gyventojų, daugumoje mote- rių ir vaikų arba vyrų senelių kurie nepajėgė pasitraukti ir netiko vokiečių armijon. Toki- belaisvių pulkų pulkais buvo iš- varyta į Rusus ir tenai po visu pakraščius, ypač Turkestano i- žibiro padangėse išmėtyti. Sur- či buvo belaisvių kelionė, š ar ryvendinus tarpe visai svetim- ūmonių, kurie į belaisvius ži- ŗėjo kaip į savo priešus ir

elenėvėjo gyvenimas. Reik- o kėsti jiems persekiojimu- bajuokas ir t. p. Gyvenimui re-

kalingų prievolių irgi nebuvo suteikta: išduodavo vieną kitą dieną skiriamas kapeikas mais- tui, gi tiems ką galėjo dirbti nei tų nesuteikė. Tvirtiesiems reikėjo įjėskoti darbo arba dir- bti tenai, kur policija leisdavo arba prievarta nuvarydavo ir tokiose vietose buvo atlygina- ma tik tiek, kad butų gali- ma už tą pinigą gauti "pajoką". Skriaudimas belaisvių buvo ku- didžiausias.

Sustumti į blogas pirkės arba kitas triobas ir pamesti be jo- kios globos vien tik pašiepimui ir nuogaliai Rusijos piliečių, be- laisviai ke tē dideliausj vargā, bada, sirgo ligomis ir mirė... Daug jų taip ir žuvo. Vienok jautresniųjų žmonių pamatyta dar gana anksti, laike pirmųjų partijų belaisvių bugdinimo į gilumą Rusijos, kad tuos žmo- nes, musų brolius laukė mirtis, jeigu jiems nepriduoti pagelbos, tai ir pradėta rupintis reikalin- gos pagelbos suteikimu. Ru- pintis belaisvių lietuvių reika- lais ir įsteigta "Globa".

Dar kelionėje "Globos" d-jos nariai geležinkelių stotyse arba pakelėse, kur buvo varomi bu- riai belaisvių, teikė pagalbą: pusuogiams drapanas parupi- no, badaujančioms duonos, li- gioniams medikalę pagelbą, gel- bėjo susitarime su nauja val- džia ir stengėsi perkalbėti rusų belaisvių, kaip į vokiečius, bet tik kaipo visai atskiros tau- tos vaikus, kurie neturi nieko bendro su germanų užmanymais ir jie nėra pavojingi ru- sams. Šituo budu veikiant daug buvo prigelbėta: kas pinigi- šelpta, kas drapanomis, nuo kitų nusukta aštrus valdžios sekimas ir t. p.

Kol Rusijoje viešpatavo car- ras šis veikimas naudai musų brolių belaisvių buvo sunknesnis, nes čionvinkai nužiurėdavo to- kiuose žmonėse valdžios prieš- ininkus ir pavojingus žmones. Beto palengvinimu gyvenima są- lygų belaisviams mažai buvo atsiokiama. Visa, kas buvo ga- lima padaryta, tai ligoniams pa- gelbėti daktaro pagelba ir pini- gais. Tokiuo budu šimtais žmo- nių buvo išgelbėta. Gi kur pa- sisekė rusams valstiečiams iš- aiškinti, kad lietuviai nėra vo- kiečiai, o tik pavaldiniai tos ša- lies, tose vietose ir rusų pagel- bos susilaukta ir, kas svarbiau, tai kad rusai į belaisvius pradė- jo žiurėti draugiškiau ir santy- kiai jų suderinti paliko. Dar buvo renkami lietuviai į vieną vietą iš atskirų, kad tuomi jie patįs apsigyvenę prie draugės galėtų patįs vieni kitiems gel- bėtis arba kokį nors užsiėmimą pradėti, kad išsisukus nuo bado ir šalčio glamonėjimų. Su seniais buvo atvaryti ir vaikai ir tiems buvo reikalinga mokyk- los įrengti, ypatinga vaikams globa suteikti.

Visu gyvenimu belaisvių lie- tuvių išpuolė rupintis ne kam kitam, o tik "Globali". Kitos lietuvių d-jos nekreipė do- mios ir iš Mažosios Lietuvos savo bro- lius, o ypač tos vengė net kalbė- ti apie belaisvius, kuriuos buvo vedamos karjeristų. Mat tie, kas rupinos belaisviais rusų valdžios akyse buvo nustoję vardo, įtariamai ir tik vargais palaikomi liuosais.

Kiek vargo buvo nukęsta, be- sirupinant belaisviais to niekas nerokuoja. Vienok niekas ne- rali rupintis belaisviais neturė- lami ko jiems duoti.

Tuom tikslu buvo atsišaukt- Amerikos lietuvių kolonijas ad čionai gyvena lietuviai ar nepaliesiti karės, nenuste- a savo turtu, pagelbėtų savie- ms belaisviais. "Globa" esekmingesniau veikimui A- merikoje, turėjo įgaliojus sav- stova A. Rimką. Ir Ameriko- etuviai paklausė jos balso ir

suteikė keletą gausių aukų, tuom sušelpdami Mažosios Lie- tuvos belaisvius. Vienok, kad tomis aukomis butų buvę gali- ma aprupinti visi reikalai belai- svių, tai ne.

Bet gyvenimas Rusijoje apsi- keitė: caro valdžia pasikeitė lai- svesne. Šiek-tiek ir belaisvių gyvenime atsimainė. Jeigu bu- ty jėjus geresnė tvarka, tai tuo- met butų gal galima buvę ir pri- taikinti belaisvius prie vietos gyvenimo, suteikti darbų. Vien- ok betvarkė vis didėja, o su ja kartu ir gyvenimas sunkėja. Belaisviai ligoniai ir vaikai, o "Globos" priežiuroje yra 2000 asmenų, tiesiog vėla atsidurę apverktiname padėjime ir jiems grąso bausis likimas.

Tatgi, broliai amerikiečiai, šiandien Jusų rankose yra liki- mas Možosios Lietuvos brolių ir seserų! Nėra šaltinių kur kit- tur gauti pinigines pagelbos! Jųjū mintis, jų akys, jų su mal- davimu pratiestos rankos į Ju- sų pusę, broliai amerikiečiai! Atminkite, kad šiandien Ru- sijos gyvenimo sąlygos pablogė- jo. Kuomet buvo geresnės, mes nešaukėme jusų pagelbos! Bet šiandien vėla jos butinai reikia.

2,000 vaikų ir paliegėlių lau- kia iš Jusų pagelbos kasvalanda! Fondai ir vietų komitetai sių- skite tuojaus pas jus esamus iš- teklius "Globos" pirmininko ir kitų asmenų vardu, nurodant, kad pinigai butų įteikti "Globali". "Globos" adresas: "Globa" Podolskaja, N15, Petrograd, Russia.

Svarbios žinios iš Lietuvos.

Siomis dienomis gavome labai svarbių žinių iš Lietuvos. Pirmučiausia tai ta žinia, kad Lietuvoje yra jau, taip sa- kant, šioki toki savyvalda: Vil- niuje įsteigta Taryba, užvadin- ta Landesrathu. Į tarybą įeina visų pakraipų žmonės — katali- kų, tautininkų-demokratų ir so- cialistų. Taigi, kaip ten nebutų, musų tauta pradėjo gyventi.

Iš tos žinios gal ir peranksti bu- ty džiaugties, nes nežinome priežasčių, kokios privedė val- stybę, užgrobusią musų tėvynę, prie tokio politiško žingsnio, ir nežinome nei kokia tvarka gali buti musų įgytoje šiokių tokioj savstovybėje.

Kitos žinios yra daug liudne- snės. Štai, pranešama, kad Lie- tuvoje svetimtaučiai — vokie- čiai ir lenkai — organizuojasi, kiek įmanydami, kad paimus į savo rankas Lietuvos atstatymo darbus ir, žinoma, visą musų krašto pramonę. Taip, organi- zuojasi bendrovės, kurios supir- kinės ir pristatinės lietuviams galvijus — karves, arklius, kiau- les, avis; kitos bendrovės gami- ns visokią medžiagą namų statymus; kitos vėl išdirbinės ir pristatinės rakandus, avali- nes, drabužius ir tt.

Toliaus, organizuojasi ben- drovės gabenimui į Lietuvą į- vairių prekių (tavorų), kurių Lietuvoje nėra ir kurio reikia pristatyti iš užsienių. Greta to organizuojasi korporacijos su- pirkinėjimui Lietuvoje ir gabe- nimui į užsienius musų krašto turtų, kaip tai: javų, linų, na- minių paukščių, sviesto, kiauši- nių, vaisių ir tt.

Kaip matote, svetimtaučiai nesnauldžia. Jie tik laukia, ka- la pasibaigs karė ir uždups mu- sų kraštą iš visų pusių. Jie ga- lės mus ekonomiškai pavergti, jei mes patįs nesirupinsime sto- ti į darbą su savo prityrimais ir katikais. To darbo yra toki- alybė, to kapitalo reikia taip- laug, kad jokios pastangos or- ganizavimui vieno ir kito nega- i buti perdidelės.

Baigianties kare, mums reia- ja įvairių rūšių amatninkų. Vertievių ir žmonių, turinčių

skatiko, kurį galima įdėti į mu- sų krašto atstatymą ir pramonę. Laukti negalima. Juo ilgiau lauksime, juo ilgiau atidėliosi- me, tuo labiau patįs save silp- ninsime ir tuo geresnė sudary- sime svetimtaučiams, progą mus pavergti ir musų kraštą išnau- doti. Taigi didelis jau laikas organizuoties ir tvirtas amatų ir pirklybos bendrovės.

Yra žmonių, kurie neužjaučia tokiam organizavimosi darbu: jie turi savus argumentus, bet tie argumentai yra neapgalvoti. Pavyzdžiui, dabar besiorganizuojančių labai reikalingą Lie- tuvai įstaigą, Lietuvos Atstoty- mo Bendrovę, jie vadina kapita- listų korporacija, nenaudai dar- bininkų organizuojamą ir t. p. Tokiems užmetimams butų gali- ma labai daug pasakyti, bet pasi- tenkinsime tuo, kad lietuviams geriau bus, jei jie patįs sau tar- nur gauti pinigines pagelbos! Jeigu mintis, jų akys, jų su mal- davimu pratiestos rankos į Ju- sų pusę, broliai amerikiečiai! Atminkite, kad šiandien Ru- sijos gyvenimo sąlygos pablogė- jo. Kuomet buvo geresnės, mes nešaukėme jusų pagelbos! Bet šiandien vėla jos butinai reikia.

2,000 vaikų ir paliegėlių lau- kia iš Jusų pagelbos kasvalanda! Fondai ir vietų komitetai sių- skite tuojaus pas jus esamus iš- teklius "Globos" pirmininko ir kitų asmenų vardu, nurodant, kad pinigai butų įteikti "Globali". "Globos" adresas: "Globa" Podolskaja, N15, Petrograd, Russia.

Svarbios žinios iš Lietuvos.

Siomis dienomis gavome labai svarbių žinių iš Lietuvos. Pirmučiausia tai ta žinia, kad Lietuvoje yra jau, taip sa- kant, šioki toki savyvalda: Vil- niuje įsteigta Taryba, užvadin- ta Landesrathu. Į tarybą įeina visų pakraipų žmonės — katali- kų, tautininkų-demokratų ir so- cialistų. Taigi, kaip ten nebutų, musų tauta pradėjo gyventi.

Iš tos žinios gal ir peranksti bu- ty džiaugties, nes nežinome priežasčių, kokios privedė val- stybę, užgrobusią musų tėvynę, prie tokio politiško žingsnio, ir nežinome nei kokia tvarka gali buti musų įgytoje šiokių tokioj savstovybėje.

Kitos žinios yra daug liudne- snės. Štai, pranešama, kad Lie- tuvoje svetimtaučiai — vokie- čiai ir lenkai — organizuojasi, kiek įmanydami, kad paimus į savo rankas Lietuvos atstatymo darbus ir, žinoma, visą musų krašto pramonę. Taip, organi- zuojasi bendrovės, kurios supir- kinės ir pristatinės lietuviams galvijus — karves, arklius, kiau- les, avis; kitos bendrovės gami- ns visokią medžiagą namų statymus; kitos vėl išdirbinės ir pristatinės rakandus, avali- nes, drabužius ir tt.

Toliaus, organizuojasi ben- drovės gabenimui į Lietuvą į- vairių prekių (tavorų), kurių Lietuvoje nėra ir kurio reikia pristatyti iš užsienių. Greta to organizuojasi korporacijos su- pirkinėjimui Lietuvoje ir gabe- nimui į užsienius musų krašto turtų, kaip tai: javų, linų, na- minių paukščių, sviesto, kiauši- nių, vaisių ir tt.

Kaip matote, svetimtaučiai nesnauldžia. Jie tik laukia, ka- la pasibaigs karė ir uždups mu- sų kraštą iš visų pusių. Jie ga- lės mus ekonomiškai pavergti, jei mes patįs nesirupinsime sto- ti į darbą su savo prityrimais ir katikais. To darbo yra toki- alybė, to kapitalo reikia taip- laug, kad jokios pastangos or- ganizavimui vieno ir kito nega- i buti perdidelės.

Baigianties kare, mums reia- ja įvairių rūšių amatninkų. Vertievių ir žmonių, turinčių

Lith. Development Corporation, 320 Fifth Ave., New York, N.Y.

"Ateitis"

666 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir kontrašu. Rankraščius Redakcija taisyti ir trumpina sulig savo nuožiuos. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) maikinami ir autoriams negrąžinami.

KĄ TURĖS ATLIKTI SEIMAS?

III.

Toliau, Seimas turėtų apsvastyti šiuos bėgančiojo gyvenimo reikalus:

4. **Sandaros santikiai su kitomis lietuvių srovėmis Amerikoje ir Europoje.** Šis klausimas yra labai svarbus, taip sakyti, politiniam Sandaros kryptinui, ir patys sau sandariečiai labiau paaiškėtų, kad jie nusistatytų šiame momente savo poziciją mūsų srovių tarpe. Dabar ta pozicija labai neaiški. Vieni sandariečių, ypatingai Redaktoriaus vadovaujama valdyba, yra linkusi į klerikalų pusę ir palinkusi pildyti ir klausyti, ką klerikalai sako, o kiti, Naujos Anglijos ir dar kitų kolonijų sandariečiai linkę kiton pusėn. To dalyko nėra ko bijoti labai, bet del Sandaros labo reikėtų jį nuodugniai apsvastyti: kame mes nesutinkame ir kame sutinkame su klerikalais ir socialistais, kame mes su vienais ir antrais galime daryti blokus ir kame negalime sutikti, ar gal mes visai skirtingą poziciją užimtume mūsų visuomenėje ir laikytumės visai nuošaliai nuo visokių blokų su kitomis srovėmis ir visai savarankiai dirbtume. Ši pastaroji mintis mums labiausiai patiktų. Sandara tebuna sau-organizacija. Ji neieško jokių blokų su kitomis srovėmis, bet darbuojasi pati viena ir stengiasi savo principus praplatinti mūsų visuomenėje ir, jei nori, tai tegul kitos srovės ieško blokų su mumis, o ne mes su jomis. Bet priėmus šią poziciją turime aiškiai žinoti kuo mes skiriamės nuo klerikalų ir socialistų. Mūsų nuomonė tame dalyke, kaip mes ją išsidirbome pagal Sandaros programą yra tokia:

Klerikalų principas yra: Rymo-katalikų bažnyčios ir jos hierarchijos gerovė ir jie Lietuvos liaudį — didesnius ir mažesnius ukininkus ir kitus luomus panaudoja tos bažnyčios atstovų — kunigų ir jiems pritariančių žmonių diktatūros, kultūrinio vadovavimo ir gero gyvenimo sutvėrimui lietuvių visuomenėje.

Socialistų principas yra: viso pasaulio ir lietuvių proletarijato — fabriku ir sodžiaus darbininkų gerovė ir jie panaudoja Lietuvos liaudį — didesnius ir mažesnius ukininkus ir kitus luomus tos pasaulinio proletarijato ir jo tariamų vadovų socialistų ir jiems pritariančių diktatūros ir kultūrinio vadovavimo sutvėrimui lietuvių visuomenėje.

Sandariečių principas yra: Lietuvių tautos, tai yra jos liaudies ir gerovė ir sandariečiai panaudoja Lietuvos liaudį — didesnius ir mažesnius ukininkus ir kitus luomus tos liaudies diktatūros, kultūrinio augimo bei materialinės gerovės sutvėrimui lietuvių visuomenėje.

Taip mes suprantame šį dalyką, pasiremdami Sandaros programa. Mums išrodo, kad mūsų sandariečių principas yra teisingiausias ir tinkamiausias šiandien Lietuvos tautai — liaudžiai ir mes jį turime tik labiau išgarsinti savo liaudies tarpe, tai mums jokių blokų su kitomis srovėmis nereikės, ir aišku, kad mes nei su klerikalais, nei su socialistais susitaikinti bent kame principijaliai negalime. Mes galime tik taktikos žvilgsniu panaudoti kurią-nors srovę

savo tikslų atsiekimui, ir tam gal reikia su viena srove ar su abiem "vienybės" ar bendradarbiavimo. Mes sakytume su kuo, su kuo, bet su klerikalais bendradarbiavimo reikia saugotis, nes jie be sandariečių organizatyvės galybės negali nieko didesnio mūsų visuomenėje padaryti ir ta sutriunėjęs srovė tuoj sutrupės, jei tik mes jos nemaitinsime demokratybės darbais ir idejomis. Su socialistais mes lietuvių visuomenėje po to greitai ir lengvai susirokuosime. Todėl mes sakytume, kad šis Seimas klausime vienybės su klerikalais priimtų sekančią rezoliuciją:

Kadangi klerikalų principas yra pražūtingas ir priešingas lietuvių tautai ir veda tik prie Lietuvos kunigų ir Rymo bažnytinės hierarchijos gerovės ir lietuvių liaudies skurdo, tai Ketvirtas Sandaros Seimas griežtai smerkia tą srovę, jos principus ir šaukia visus sandariečius ir jiems prijaučiančius susilaikyti nuo viso, kas tai srovei pagelbsti įgyti įtakos lietuvių liaudies tarpe." Socialistų principą irgi galima būtų prideramai apšviesti ir išnešti rezoliuciją prieš jų žeidimą lietuvių tautybės ir patriotizmo:

"Kadangi Amerikos lietuvių socialistų spaudoje nekarta pasirodė šmeižiantys lietuvių tautybę rašiniai, tai šiuomi Ketvirtas Sandaros Seimas daro persergėjimą tai spaudai ir jei pasikartos jie, tai kviečia visus sandariečius prie protestų prieš tą spaudą."

5. **Santikiai su šios šalies politika.** Tas klausimas yra labai kėblus, ypač šiame momente, bet Sandaros Seimas turėtų ir jį pagvilginti. Su kuo ir kaip eiti ir dalyvauti šios šalies politikoje. Tai butinai reikėtų apsvastyti, nes dabar Sandaros nariai tame dalyke neturi jokios idėjos.

6. **Sandaros pozicija tarptautinėje politikoje.** Koku keliu Lietuvių klausimą padarius tarptautiniu klausimu ir kaip žiuri Sandara į Taikos konferenciją, kuri po Seimui tuojau gali būti netikėtai sušaukta. Kaip žiuri į lietuvių atstovavimą taikos konferencijoje.

Koku būdu Lietuvos laisvė turėtų būti realizuota ir už kokią busimos Lietuvos laisvės formą Sandara stovi. Reikėtų išnešti keletą rezoliucijų, sutinkančių su Sandaros principu ir programa.

7. **Sandaros pozicija grįžime į Lietuvą po karės.** Tai yra labai gyvas klausimas, lietuvius labai interesuojas šiuo momentu ir Sandarai reikėtų šiame momente palaikyti tą naudingą Amerikos lietuvių sentimentą. Reikėtų apsvastyti kaip Sandara galėtų pagelbėti norintiems grįžti į Lietuvą (gal susidėti su kitomis veikiančiomis organizacijomis, kurios betgi yra labai mažai padariusios tame reikale). Taipogi Sandara turėtų išreikšti nuomonę, kuri Lietuvos politinių partijų yra artimiausia Sandarai ir prie kurios sugrįžę sandariečiai galėtų prisidėti. Mes manome, kad Santara yra mums artimiausia politinė lietuvių partijų Europoje ir reikėtų užgirti jos principus ir darbus šiame momente ir pasiūsti jai pasveikinimą gerb. Leono vardu.

8. **Visuotinio Amerikos Lietuvių Seimo šaukimas.** Sandara turėtų išklausyti liaudies balsą, parėjusio iš kitų naujokynų, kaip Rockfordo, Rochesterio, Binghamtono, Newarko ir kitų ir išnešti tinkamą rezoliuciją apie Amerikos Lietuvių Visuotinio Seimo šaukimą.

Šie, mūsų manymu, yra svarbiausieji šio momento dalykai, kuriuos Sandaros Ketvirtas Seimas turėtų apsvastyti ir išrišti. Bet visųsvarbiausias dalykas

atkartojame, tai išrinkimas naujos Valdybos, tokios Valdybos, kuri imponuotų bent savo geru vardu visiems sandariečiams, kuri be užsipuldinėjimų ir įžeidimų stengtųsi koordinuoti visų sandariečių veikimą visuomenėje ir mokėtų gražiai, mandagiai, švelniai paraginti visus į darbą, kuri būtų visai bešalė vaiduose tarp atskirų Sandaros vadovų kuopelių ir neleistų jiems varyti nešvarių intrigų tarpusavyje, o jeigu į Valdybą vėl įneis vienos kurios-nors kuopelės nariai, tai tegul jie Naujosios Anglijos "bolševikų" viešpatavimą ir pabaigę, kaip jie giriasi privatinuose laiškuose, bet kiek bus Sandarai iš to naudos, tai nežinia. Naujosios Anglijos Apskrities naujoms niekur nepastojio kelio darguotis savo apeliokėje Sandaros naudai ir nenori, kad jam pastotų kelią darbuotis visuomenėje Sandaros labui jo apeliokėje koki-nors politikieriai, nieko Sandarai nereikią, bet tik mėgstą kitus komanduoti ir vadovauti.

Apie pasirinkimą vieno laikraščio už organą nekalbėjome skyriumi, kadangi tai yra labai opus klausimas ir paliekame jį patiems sandariečiams apspresiti. Bet skaitome reikalingu pasakyti, kad ir nuo šio dalyko daug prigulės Sandaros tolimesnis veikimas ir pasisekimas.

Apžvalga.

JIEMS DUONA, O JIE VIS AKMENIU.

Pas mus vidurinėje srovėje yra žmonių — vadinamų veikėjų, kurie sėdi sau ofisuose ir į žmones neina dirbti aktyvio darbo. Tiems žmonėms, dažniausiai geraširdžiams ir su gerais norais, išrodo, kad vidurinė srovė gali gyventi sutartyje su klerikalais. Jiems išrodo, kad kiti mūsų kunigai yra dideli lietuvių patriotai, geri žmonės ir su jais galima sugyventi gražiai vidurinei srovei ir kad kitų vidurinės srovės vadovų užsispyrimas esą nubaido kunigus nuo gero, taikaus sugyvenimo su jais. Jie smerkia tuos savo srovės vadovus ir žemina po savo laikraščius, laiškus ir visuomenę, kaip gali ir kur gali, o kunigams vis pataikauja ir gerina. Vienas tokių geraširdžių yra gerb. Clevelando lietuvių laikraščio redaktorius. Jis su tokiomis ružavomis mintimis nuvažiavo dirbti prie Clevelando laikraščio ir manė, kad tuojau nenaudėlius savo srovės trūkšmadarius pasmerks, o dvasiškams, nei puse lupų nieko neskakys, tai ir laikraščiu bus sveiki ir pačiam redaktoriui bus ramu. Ir ištikro gerb. Clevelando redaktorius pasiskelbė save nepartyviu, pasisakė, kad nenkenčias trukšmadarių ir vienybės ardytojų ir užsiuolė, tiesa labai mandagiu būdu ant "Ateities" personalo. Vadinasi, mūsų klerikalams duona metė. Ko, rodo, bereikėjo? Kaip gi tie atsidėkojo? Gi tuojau Ryminio Susivienijimo organas parašė platų straipsnį apie naują redaktorių, pažymėjo jo geras intencijas, bet sako katalikų visuomenės neapgausi: iš bendradarbių pavardžių esą matyti, kas per paukštis naujas redaktorius esąs ir jį kur laikraštį kreipias. Į tai gerb. redaktorius, kaip ir pridera geram katalikui, nutylėjo. Bet ar pasitenkino tuo klerikalai? Anaipol ne! Gi garbus Clevelando klebonas Halaburda paukšt per pamokslą visą išteklių savo "burnelės" ir paleido ant "Dirvos" ir jos redaktoriaus! Ką jį tai redaktoriaus? Gi jis nutarė atsipirti. Ir štai "Dirvoje" matome švelnučiuką straipsnelį vardu: "Nesajaigi gerai taip elgtis?" kuria-

me gerb. redaktorius mėgina prirodyti klebono visus nepadorius elgimosis su Clevelando žmonėmis ir su vietinių laikraščiu ir mandagutėliai primena jam, kad esą žmonės norėtų, kad gerb. klebonas greičiau išsikraustytų. Juk tai praklinus kovos budas — stengtis gražiai, ramiai įtikinti savo priešininką, kad jis netikusiai elgiasi ir kad pasitaisyty. Na, jeigu klebonas Halaburda pasitaisys ir daugiau nekoltos bažnyčioje nei gerb. redaktoriaus, nei šiaip vidurinės srovės, tai visi stengsimės savo klebonams taip mandagiai prideroti jų piktus darbus, o jei ne, tai Clevelando laikraščiu patartume klebonams ir klerikalams nesigerinti ir užtikriname, kad jeigu ir toliau net "Ateitį" ir savo srovės žmones užgaulios ir šmeiž, tai vis tiek klerikalams neįtikis — vis jie mes akmeniu atgal!

BEPROTYBĖS REKORDAS.

Kada žmogus nieko negali padaryti savo priešininkui, mėgins ir tiesus ir kreivus kelius jo nukovojimui, tai jis paskui išėina iš proto. Taip darosi su mūsų klerikalais. Jie ir šiaip mėgino ir taip mėgino išėsti laisvamanius, bet už tai kaip yr, taip yr, ir dar nemažėja, bet dauginasi. Tai aršiausiems klerikalų klebonams galas pareina ir jie tverias tokių priemonių, kurių sveikas protas niekad nesigalvotų. Štai Roselando, Ill. klebonas Lapelis šaukia laisvamanius ir socialistus į diskusijas su pradedamosios mokyklos mokiniu. Tai jau tokis rekordas beprotybės partijiniuose ginčiuose, kokio ligšiol dar nebuvo. Jau net pradedamosios mokyklos vaikai panaudojama partijiniams ginčams! Tai jau tik kokia protinė bachanalija darosi pas mus! Ne, vyrai, tik prie kokio nelaimingo galo jus vedate lietuvių visuomenę, taip elgdami! Mūsų klerikalai jaučia koki debesį renkasi ant jų galvos, tai jie todėl taip dukšta. Vėlu, vyrai! Lietuvos Dievo Pykuloio šluota išluos jus vėsulingai iš mūsų tarpo ir valanda jusų teismo netoli ir taip bus kadir jus duksite.

IŠMĖGINTAS BUDAS.

Buvęs "Saulės" kursuose Kaune laisvamaniis, o dabar "Garsas" redaktorius prisileidžia ir į savo laikraštį tokių rašymo būdų, kaip ir visi klerikalų laikraščiai. Gi tie budai yra toki, kad tik kur atsiranda geras, teisybė mylis žmogus, ir klerikalams nesiduoda už nosies vadžioti, tai jie tuojaus, atsiprašant, per savo laikraščius apšmeižia. Taip ir "Garsas" žiurime gerb. M. Truską iš Newarko, N. J. šmeižia, tai neva pamokindamas ir t.t. Ir atsiranda, turbūt, tokių, kuriuos nugązdina tas klerikalų laikraščiu vardo drąskymas, jie geriau pameta dirbė visuomenėje, o to tik klerikalams ir reikia. Bet mes pasakysime: "nenušimink, tautietie, visada kentėjo tie žmonės, kurie už teisybę ejo, bet ateis laikas greitai, kada nepasigailėsime kentėję už teisybę!"

JIE VIS PRIESINGI.

Bostono klerikalų laikraštis apie "Amerikos Lietuvis" sumanymą sudaryti gerb. J. Lopatto vadovaujant komisiją prirengimui medegos apie Lietuvą taikos konferencijoje sako, kad tai yra "liberalų užmačios" ir drauge prikišinėja g. Lopatto nebutus daiktus apie Lietuvių Dieną, kad jis neva nekorekčiai pasielgęs su katalikais. Gerb. Lopatto niekur su katalikais nekorekčiai nesielgęs, o tik neleides sudraskyti klerikalams Cen-

tralis Komiteto, tai tuo klerikalams jis yra "baisiai prasiženkęs". Bet tai čia kitas dalykas! Čia einama apie medegos surinkimą, apie Lietuvą, tai kaip tai negražu yra prikišinėti ir velti kitus dalykus.

KAS YRA LIETUVIŲ VIENYBĖS TIKRAS ARDYTOJAS?

Mūsų liaudis, nematydama tikrai vaisingų politinių, ekonominių, kultūrinių darbų mūsų visuomenėje, o "tik girdėdama pludimus, šmeižtus, kerštus ir melus savo sielos gelmėje užsidegė troškimu prablaivinti šį sunkų debesį ir purvą mūsų gyvenime ir vienoje, antroje, trečioje vietoje sušaukdama susirinkimus reikalauja, kad būtų sušauktas visuotinas Amerikos Lietuvių Seimas aptarimui visų mūsų gyvųjų klausimų — Lietuvos ateities, vaidu priežastis, šnipų klausimą, bendro partijų darbo klausimą ir kita. Kodėl nepritari tokiam liaudies prakilnam troškimui? Kodėl neišgirsti tų žodžių, del kurių partijų vadai taip rieiasi? Sandariečiai delko pritarė tam liaudies balsui. Bet klerikalai? Neseniai minėjome, kaip "Garsas" pajukė ir nužemino Rochesterio lietuvių rezoliuciją visuotinio suvažiavimo šaukimu. Dabar "Draugas" str. "Jiems norisi tik suvažiavimų" dar labiau iškoneveikia sumanymą šaukti visuotinąjį Amer. lietuvių suvažiavimą, vadina laisvamanių suvažiavimu, sako, kad tai naujai sugalvotas laisvamanių "triupas" ir t.t. Mat, kaip klerikalai gerbia liaudies jausmus ir norus!

Ką dabar pasakys P. Norkus, J. O. Širvydas ir Ko, kurie įtarinėja kitus savuosius sandariečius vienybės ardyje?

O lietuvių liaudis? Kiek ilgai ji dar leis save farizejams, veidmainiams klaidinti? Ar nelaikas jai būtų pasikratyti taip, kad visi profesoriai Bučiai, Maliauskai, Bartuškos, Kemešiai ir kiti Rasputiniai, anot Šimkaus, ir jų gizeiliai nulėktų, o liaudis pati išvieno imtų rupintis Lietuvos reikalais ir tvirti sau šviesią laisvę?

TAI KAIP JAU AIŠKINA.

Chicagos klerikalų dienraštis pakėlė baisų trukšmą, kad liberalai pardavinėja Lietuvos reikalus, kad K. Šliupas parašė apie pardsidavėlius. Dabar kada jis tai atšaukia, tai jis rašo, kad tautininkai tik draugavę su šnipais. Tai kailio vartymas! Išvertė vieną pusę — gerai, prireikė — išvertė antrą — ir taip pat gerai!

BEREIKALO, VYRAI, NESIKARŠČIUOKITE!

"Lietuva" užsikarščia, kada perskaitė apie paskutinį Nauj. Angl. ALT. Sandaros Apskričio suvažiavimą "Ateityje" ir ant tų širdų tuojau "Lietuvos" vienas rašytojas, turbūt iš tų, kur su Brooklynu "veikėjais" susitarė N. Angl. Apskritį "pamokyti", rašo ilgiausią straipsnį apie N. Angl. "bolševikus", prisimena gerb. A. Rimką (kurį "Liet." kadaise taip nepamatinęgi įtarė kažin-kame, kaip p. K. Šliupas Pilėnų) ir išlieja kibiros nervingų spurgisų pamazgy ant "Ateities" štabo, kam drįso išnešti papeikimą ALT. Sandaros C. Valdybai už nesidarbavimą.

Bereikalo "Liet." rašytojas ir taip silpnus savo nervus dar labiau silpnina! Pirmiausiai, tokiu formalio nutarimo, kaip matyti iš protokolo, nebuvo ir "Ateities" reporteris (kaip aiškina N. Angl. ALT. Apsk. pirmininkas) nenugirdęs gerai rezoliucijos ir parašė savo pranešimą sulig savo jausmų. Paskui, tikė-

kite mumi, kad N. Angl. Sand. Apsk. ir "At." štabas prie ALT. S. C. Valdybos priekabių neįleiko, bet ta Valdyba pradėjo jieskoti ir kabintis prie Apsk. pirma del jos noro savarankiai veikti savo apyrbėje. Galiausiai — mes patariame "Liet." Redakcijai tokių "poor" rašytojų straipsnių nedėti ir pamesti jieskojus savo tarpe "bolševikizmo". Patariame "Liet." gvildenti dažniau "nieko neveikimo" priežastis Sandaros labui garsioje Amerikos lietuvių "sostinėje", pačios "Lietuvos" apyrbėje!

NAUJAS LAIKRASTIS.

Lietuvos Atstatymo B-vė pradėjo išleidinėti mėnesinį savreikalams, pramonei ir biznui pašvęstą laikraštį. Išėjęs pirmas numeris gana įvairus ir įneša šiek-tiek naujo mūsų gyvenimam. Jo adresas: Lith. Development Corp., 320—5th ave., New York, N. Y.

Liet. Tautinė Katalikų Bažnyčia Lawrence ir jos klebonas kun. S. B. Mickevičius pradėjo leisti savo reikalams pašvęstą laikraštį. Kol-kas eina vieną kartą kas dvi savaitės, magazino formate. Laikraštis turi gana gražių išvaizdą ir skiriasi nuo Rymo-katalikų leidžiamų lietuvių laikraščių kitų pažiūrų žmonių ir stato pirmon tautos tautos reikalus ir kultūrinį tautos darbą remia. Šito laikraščio adresas tokis: "Atgimimas", 156 Garden st., Lawrence, Mass.

ATMAINOS REDAKCIJOJE.

"Draugas" praneša, kad p-nas Gineitis nebedirba "Drauge" ir rašo taip:

"Kaz. Gineitis, apie metus laiko išbuvęs prie mūsų laikraščio kaipo viens iš redaktoriaus pagalbininkų, šiomis dienomis apleido redakciją.

P-nas Gineitis buk eisias mokinties."

Kas užėmė p. Gineičio vietą prie "Draugo", nesakoma.

"Tėvynė" praneša, kad "artimas "Tėvynės" bendradarbis p. K. S. Karpavičius išvažiuoja Clevelandan, kur jis užims antrojo "Dirvos" redaktoriaus vietą."

T.M.D. Reikalai.

JAU IŠEJO "KULTUROS ISTORIJA".

Šiomis dienomis jau laikraščiu Redakcijos apturėjo "Kulturos Istoriją" — tris tomus naujo TMD. leidinio. TMD. sekretorius gerb. P. Norkus, T.M.D. kuopų viršininkams ir nariams praneša:

"Senai laukiamas veikalas "Kulturos Istorija" abudu tomu ("At." atėjo tris tomai. "At." Red.) jau išspausdinta ir siuntinėjama kuopoms, kuopų viršininkai įsitėmykite, kad dalindami tas knygas nariams duotumėte tik tai tiems, kurie yra užsimokėję už šiuos metus. Nes jei kam kitam dalinsite, tai neįstėsėsite. Iš Centro išsiuntinėjama tiek, kiek yra kuopose užsimokėjusių narių.

"Paskui vėl gerai žiurėkite, kad kuris mokėjo už apdarus, kad tie gautų knygas su apdarais. Tame klausime visuomet buvo daug nesupratimų.

P. Norkus, TMD. sekr."

Taigi N. Angl. Apskričio kuopų viršininkai įsitėmykite šitą naudingą jums patarimą. Kartu su tuo dabar laikas Jumi sukurti, laikas energingiau pradėti dirbti, kad tuojau TMD. N. Ang. Apskričio pakiltų narių skaitmuo. Tuom reikalu rengkite viešus knygu dalinimus ir prakalbas. Darbe Jums mūsų išrinktieji organizatoriai pagelbės.

Angl. Sand. as prie ALT. kabių neįėj. pradėjo įje. Apsk. pir. arankiai ve. Galiusiai "Liet." Re. or" rašytojų pamesti jie. "bolševikiz. "Liet." gvil. eko neveiki. daros labui lietuvių "so. etuvos" apy. RASTIS. ymo B-vė mėnesinį sa. nei ir biz. aštį. Išėjė a įvairus ir o musų gy. s: Lith. De. 0-5th ave. talikų Baž. os klebonas us pradėjo is pašvęstą eina vieną ės, magazi. itis turi ga. ir skiriasi leidžiamų itų pažiūrų non vieton lturinį tau. o laikraščio tgmimas", ence, Mass. AKCJOSE. , kad p-nas Druage" ir metus lai. laikraščio riaus pa. enomis ap. eisiąs mo. ičio vietą ma. kad "arti. adarbis p. išvažiuoja rizims an. oriaus vie. kalai. TUROS. u laikraš. ėjo "Kul. s toms TMD. sek. us, T.M. ms ir na. veikalas udu tomu ai. "At. ir siuntipų virši. l dalinda. s duotu. e yra už. tus. Nes e, tai ne. išiuntinė. opose už. žiurėkite, apdarus, su apda. visuomet N. D. dekr. ičio kuo. kite šitą. a. Kartu i sukru. pradėti N. Ang. ū skait. kite vie. prakal. ū išrink. pagelbės.

Kaip rengti, kaip ką daryti klauskite tuojau organizatorių nepraleiskite momento. TMD. organizacijai reikalingi, kad išleisti naujas rengiamas knygas, kad gauti tinkamai apšvietos darbu.

Prie darbo visos TMD. kuopos N. Angl. Apskričio apyruose esančios!

J. Strimaitis, pirm. P. S. Organizacijų adresus rasite "Draugijų" reikalų" skydelyje, kiekviename "Ateities" numeryje ant 8 pusl. J. St.

NAUJ. ANGL. TMD. APSKR. VALDYBOS PASITARIMAS. Lapk. 25 d. "Ateities" Redakcijoje buvo sukvietas suvažiavimas N. Angl. TMD. Apskr. Valdybos pasitarimas, kuriame dalyvavo: J. Baniulis, S. Sleinis, S. Geniotis ir J. Strimaitis. Sužiavėjus, kad jau išėjo iš spaudos "Kultūros Istorija", tai tartasi energingiau dirbti, kad šiuo momentu kiek galima pasinaudoti prirašymui naujų narių prie TMD. ir tuomi papildyti išdą, iš kurio dabar daug pinigų išleista minėtos knygos trijų tomų išleidimui. Nutarta šaukti gruodžio 23 d. Apskričio suvažiavimą ir tuo reikalu sekr. S. Geniočiui pavesta tuoj susinešti su kuopomis ir rengti jas prie suvažiavimo. Kartu su tuo taipgi raginama ir kuopos, kad tuoj suskubtu šaukti savo susirinkimus ir imtusi energingo darbo.

Buvęs.

J. N. ANGL. APSK. TMD. KUOPAS.

Antrajame TMD. N. A. Apsk. suvažiavime yra nutarta, kad kuopos mokėtų į Apskričio išdą po 10c. nuo nario kas metas ir įstojančiui kuopa \$1.00 įstojamųjų. Jau praslinko keletas mėnesių po to suvažiavimo ir jau rengiamės prie trečiojo suvažiavimo, o dar kuopos, nors yra kitos nutarusios užmokėti, bet lig šiol dar neapmokėjo narių mokesčių. Tai šiūomi kreipiuosi į visas N. Angl. Apskričio kuopas, kad jos tuojau apsimokėtų prigulintį mokesčių. Jus žinote gerai, kad apskričiai, varant taip energingai darbą, pasidaro išlaidos, ir matysime iš atskaitos, kurią paduosiu vėliau, kasoje pinigų didesniam darbiui nėra, o tik maža — vienai antrai prakalbai parengti.

Taigi neužmirškite atsilyginti apskričiai!

Beto visos kuopos tuojau priduožite savo valdybų adresus, kad būtų galima reikale susinešti (ne visų kuopų adresai turima pas sekretorius).

Su tikra pagarba S. Sleinis, fin. sekr. 79 Vine st., Montello, Mass.

AL.T.S. REIKALAI.

PRIE GINČŲ TARPE BOSTONIEČIŲ SU CENTRO VALDYBA.

Neabejoju, kad mes, kurie dirbom prie pašelpinių draugijų, esam patyrę gana gerai, ką reiškia vienybė ir sutikimas narių tarp savęs ir kokia draugija nebutų, kurioj yra sutikimas, ji auga nariais ir kartu kapitalas auga.

Jau tuoj sueis du metai, kada suvažiavome Philadelphiaje pirmu kartu A.L.T.S. tverti ir priėmėm įstatymų projektą. Iškart išrodė, kad per du metu naujoji organizacija galėsi išaugti į milžiną, bet ištikro šiandien mes matom vis dar tik kūdikį.

Kame priežastys? Norėdami surasti priežastis turime atsižvelgti į praėjusių metų darbus ir matysime aiškiai, kas kaltas, kad organizacija silpna: ar ištikrųjų bostonie-

čiai kalti ir toki baisūs, kaip rašo p. Adžgauskas apskričio suvažiavimui Worcester, Mass.? Pradėsiu iš pradžių tą peržvalga.

Sausio 1 d. 1916 m. sušaukė tik veikėjus asmeniškai iš visų miestų dalyvauti tveriamamjame Sandarą seime. Jokių draugijų niekas nešaukė. Gavęs pakvietimą maniau, kad šis suvažiavimas bus vienas rimčiausių ir gražiausių seimų (teko dalyvauti šešiuose SLA. seimuose ir labai nepatikdavo tušti ginčiai). Bet taip mandavama apsvilyau. Pribuvęs Philadelphiajion radau pradėtą sesiją ir nespėjus atsiseiti tarpe delegatų pamačiau neapykantą: vieni į kitus žiūrėjo visai nedraugiškai. Tas mane stebino ir jau nuo pirmos dienos jautėmies labai prastai, nes klausėmės tik tuščių ginčų musų pirmesniųjų vadų. Vienoj pusėje širvydas, Karuža, kitoje — Rimka, Šalčius; Dr. Šliupas buvo viduryje. Tokiu būdu jau pirmas seimas buvo suskaldytas į frakcijas ir pasėta neapykanta tarpe narių. Kas-gi buvo tame kaltas? Aš pasakysiu nuo savės, kad to darbo vedėjai buvo širvydas ir pagelbėjo jam Karuža, ir ačiu tam, kad jų šalininkų (brooklyniečių) buvo daugiau ir persvėrė tarimuose, tai tie žmonės ir davė labai prastą pamatą iš pat pradžių ir del to tik po šiai dienai eina nesutikimas. Jie turėdami savo rankose ALT. Sandaros vadeles važiuoja šuntakiais ir bostoniečiai tuom neužsiginėdina ir kyla nesusipratimai. Čia paduosiu keletą dalykėlių del kurių buvo ginčytasi ir kurie iššaukė nesutikimus. Vienas iš svarbiausių suvažiavime klausimų buvo programos ALTS. Komisijoj buvo Rimka ir jis parašė programą, atspausdino "Ateityje", kad visi galėtų apsvarstyt. Širvydas su Karuža taipgi turėjo parašę savo programą ir niekur negarsinę atnešę seiman. Pakilus ginčams, keno programą priimti svarstyti balsavimu Rimkos atmetė visai, o priėmė netikusią Karužos. Bostoniečiai neužsiginėdino taja programa, parodė jos klaidas. Karuža, budamas pirmininku, baisiai pyksta ir kyla ginčai. Metams neprabėgus Pittsburgho seime Rimkos programą priėmė, nes visi matė, kad karužinė programa jau neatsako šiem laikams, nei musų laikų žmonių dvasiai. Tatgi ar buvo kalti bostoniečiai, kad išrodinėjo padarytas klaidas, kurias po to seime atitaisė?

Vėliau bostoniečiai sumanė sutverti apskritį, kad pasekmingiau galėtų tverti kuopas ir skleisti demokratiškas idejas. Centro Valdybos nariai tuom ne užsiginėdino, net Karuža laiškė rašė, kad mes nelegališkai tą darom be jo pasiklausimo. Bostoniečiai matė, kad tas apskritys yra būtini reikalingas, ir vėliau kitos valstijos bostoniečius pasekė. Ar čia ir-gi kaltė bostoniečių?

ALTS. siūnčia atstovą Europon. Vėl kyla ginčai; Rimka budamas Centro Valdyboje nori, kad važiuotų Dr. Šliupas, Karuža jausdamasis didvyriu irgi neapsileidžia ir dauguma atmeta Šliupą, o išrenka Karužą, tuom laik buvusį ALTS. pirmininką. Dabar paklausime, ar ir šį kartą bostoniečiai nebuvo teisingi ir ar Karuža atnešė ALTS. kokią naudą savo kelione į Europą? Ar gi čia bostoniečiai irgi kalti, kad pasakė Karužai teisybę, kad jis tokių misijų dar negali užimti?

Bostoniečiai norėdami vartyt darbą pirmyn savo apyruose sumanė pasirinkti organu "Ateitį", kad galėtų geriau apkalbėti apie savo reikalus. Širvydas tame užmėtė pavojų, bet kokis gali but pavojus organizacijai? Negalima suprasti, ko tie žmonės nori, ir prie ko jie veda

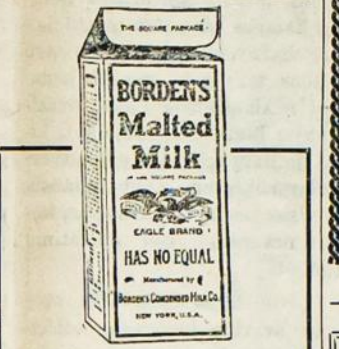
ALTS. Pagalios apskritys duoda įnešimą, tai sako, kad nėra legališkas. Tuom laiku Conn. apskritys, kaip man atrodo iš šalies žiurint, yra lojališkas musų Centro Valdybai delto, kad jis pasiduoda C. V. narių intakai, daro tokius nutarimus, kurie ir daugiau, kaip vaikiški: kadangi C. V. nesiskaito su apskričių tarimais ikišiolei, taigi pasirodo, kad apskričiai nėra reikalingi, taigi Conn. Ap. suvažiavime, kuriame dalyvavo tik dviejų kuopų atstovai nutarė, kad užtenka sykį metuose susivažiuoti. Išrodo tada, kad visa svarba turbūt piknikas. Toki apsiereiškimai organizaciją puldo.

Toliau protokole Conn. apskričio kalba apie bostoniečius taip: "Apskričių ir Centro prietikiuose, deli bostoniečių nesusipratimų su Centru ilgai svastyta ir prieita prie sekančio išvedimo: Visgi liudija, jogei apskritis neturi teisės skirti sau organą. Gali skirti tik savo vietiniems reikalams, bet ne visai Sandarai" ir tt. Argi, vyrūčiai, jums nebuvo pasakyta, kad mes nerenkam organo visai Sandarai, o tik vietiniems savo reikalams. Kam nežinant dalykų ir kalbėti. Beto mes su Centro Valdyba nieko neturėjome organo klausime, o tik su vienu širvydu buvo pakilę ginčai, o širvydas dar nereiškia Centro Valdybą. Pirmininkas Adžgauskas, savo laiškė N. A. apskričio susivažiavimui, liepė buti su kritika atsargiems, nes sulauko organizacijos augimą. Labai gerai, mes tą žinome ir jus nepradėjome kritikuoti tolei, kol jus daleidote p. širvydų mus kritikuoti. O Centro Valdybai pasakyti buvo reikalas: reikėjo ją skatinti prie darbo, kad į vėžes įeity, nes įėjo į normales vėžes tik birželio mėnesyje (reiškia nuo gruodžio 1916 metų iki birželio 1917 metų neveikė). Vienok ir tą matydami savo darbą dirbome ir tylėjome. N. Angl. Ap. susivažiavime Salem,

Mass. kuopos atstovas nusiskundė, kad jau trjs mėnesiai, kaip sutvėrėm kuopą ir negauname čarterio ir nariai yra nutarę nesiųsti daugiau pinigų į centrą, kol negaus čarterio. Reiškia jau esama gerose vėžėse! Kas čia kaltas, gal bostoniečiai? Jeigu organizacijos valdybai ima šešis mėnesius susitarti tarp savės, tai mažai laiko lieka veikti del lašo draugijos.

Tat broliai jus neįeškokite priekabių tenai, kur jų rasti negalite!

K. Jurgeliunas.

Del Senų ir Silpnų nėra nieko kas suteiktų taip malonų ir maistingą pridėką kasdieniam valgiui, kaip

BORDEN'S Malted Milk IN THE SQUARE PACKAGE

geriant karštą prieš eisiant gult, arba karštą ar šaltą dienos laike. Pagelbsti atnaujint ir pastiprint pajiegas kuno.

NUSIPIRK SIĄDIEN Galima gauti visose aptiekose. Arba prisiųsk šį kuponą ir 10c. stempų del: Malted Milk Dept., At Borden's Condensed Milk Co., New York. Gausite receptų knygele ir pavyzdį—užtektinai viena kartui.

Vardas Adresas

— PARSIDUODA — 100 loandų kurui malkų. 483 Dorchester av. arti Woodward st. So. Boston.

SKAITYKITE IR PLATINKITE Sekančias Knygas:

- Lietuvių tauta senovėje ir šiandien, parašė D-ras J. Šliupas. 3 tomai; kožnas po \$1.50, visi 3 tomai \$4.50
Inkvizicija arba atpirkimas žmonių nuo sėtono. Parašė kn. V. Dembskis \$1.25
Kaankintojai ir kankiniai už mokslą. Kaina \$1.00
Iš ko Lyla melai ir skriaudos žmonių? 75
Tikri ir netikri šventieji, paveikslėlis gyvenimo iš kankintinių ir kankintojų 25
Kaip maskolija persekiojo Lietuvą. Pagal "L'Oppression Russe en Lithuanie" papiešė kn. V. Dembskis 10c.
Kaip geriausiai laidoti numirėlį. Piešinys d-ro L. Wehlau, iš angliško išguldė kn. V. Dembskis 10c.
Ar Vyskupas Valančius nebuvo viliugiu lietuvytės? Papiešė kn. V. Dembskis 15c.
Užnušimas Caro Aleksandro II, parašė Jonas Gražys 15c.
Maskolių nuguose, tikras atsitikimas, atpasakotas d-ro J. Šliupo 10c.
Dievo Piktadėjystė, parašė Sebastijonas Faure 10c.
Tahakas, kaip jis žmonėms kenkia. Liaukime rukę! 10c.
Lietuviai Amerikoje sutrauka d-ro J. Šliupo kalbos, laikytos 5 dienų birželio 1910 m. Čikagos mieste 10c.
Mažoji arba prusiškoji Lietuva 19 šimtmetyje, parašė J. Šliupas, "Laisvesios Minties" leidinys 10c.
Kun. A. Vienožinskis ir jo dainos. Par. Kl. Jurgelionis 10c.
Pražuvo, vaizdelis. Parašė V. K. Račkaukas 1911 10c.
D-ro J. Šliupo paveikslas 10c.
Išganimas vargdiečio 25c.
Imtynės varguolių su bagočiais 10c.
Lietuviai ar gerais keleis žengiamo priekyn? 15c.
Vienakis 5c.
Koks privalo buti vaikų auginimas ir auklėjimas, parašė Dr. J. Šliupas 25c.
Rojus ir Pažanga 35c.
L. M. Albumas 50c.
Kun. Demskio biografija 50c.
Perkupčiams duodame gerą nuosimtį.

Dr. J. Šliupas 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

"TĖVYNĖ" IR MOTERŲ IR VAIKŲ MĖNESINIS PRIEDAS

—VISIEMS METAMS KAINUOJA TIKTAI \$1.00— Užrašykite ją savo draugams ir pažįstamiems ir patarkite kožnam lietuviui skaityti. Užsakymus ir pinigus reikia siųsti sekančiu adresu: A. B. STRIMAITIS, 307 West 30th Street, New York City.

ATIDAROMA DVASISKA SEMINARIJA

Kadangi žmonės kas-kart kreipiasi reikalaudami sutvėrimo naujų Amerikos Lietuvių Tautinės Katalikų Bažnyčios Parapijų, tat tam reikalingi kunigai. Rimti žmonės, baigusieji teologijos ar filosofijos mokslą, o taipgi gimnazistai gali išeiti į kunigus, pastodami į dvasinę seminariją, kurios kursas tuoj prasideda. Reikalaudami informacijų rašykite

P. Valiulis ir J. Savalskis 42 Haverhill st., Lawrence, Mass.

Rt. Rev. S. B. Mickevicius, 156 Garden st., Lawrence, Mass.

DR. A. J. KARALIUS Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas 2121 N. WESTERN AVE., CHICAGO. Valandos: Ryte 9-12. Po pietų: 2-8. Tel. ARMITAGE 984

— skanus — sveikas — tyras — lengvas — nepanašus į kitus gėralus.

Pabandyk BEVO kuomet norėsi lengvą gėralą, kuris yra taip pastiprinantis/ kiek Saazer apyniai ir grūdai gali jį padaryti — pažiūrėk kaip gerai BEVO yra prie valgio.

Visos gerosiose vietose kur gėralai parduoda. Persitikrink kad gauni tikrąjį, pareikalauk kad atidarytų butelį prie tavės, matant kad pečėtys nebutų sugadintas ir kad viršunėje butų lapė. Tavo groserninkas pristatys jį "case'ais".

BEVO, tai puikniausias visiems metams lengvas gėralas. Tiktai buteliuose ir į butelius pila išimtinai tik

ANHEUSER-BUSCH ST. LOUIS

SKAITYKIT "ATGIMIMĄ"

Naują dvasiaitinį apšvietos ir mokslo žurnalą pradėjo leisti Lietuvių Tautos Katalikų Bažnyčia Amerikoje. Žurnalas yra 20 puslapių, "Vairo" formato, su daugybe Lietuvos vaizdų ir šiaip puikių paveikslų. Jame telpa puikiausių lietuvių rašytojų straipsniai ir eilės, vertimai iš kitų kalbų, gvildinama žmonių dvasiniai ir materialiai reikalai, etc.

Šis naujas lietuvių laikraštines šeimos narys nepastoja kelią nei vienam laikraščiui, bet įneša naują žiedą į musų kulturinį gyvenimą. Kaina tik \$2.00 metams, \$1.00 pusei metų. Norėdami vieno numerio pasižiūrėjimui pasiųskite 10c. ir pareikalaukite "Atgimimo" šiūom adresu:

"ATGIMIMAS" 156 GARDEN. ST. LAWRENCE, MASS.

PAIN-EXPELLER

tai kiekvienos šeimos geriausias draugas, kuris tikrai pagelbi nuo visokių kentėjimų ir skausmų. Dabartinės gyvenimo aplinkybės priverčė mus pabranginti iki 35 centų mažą buteliuką ir iki 65 centų didelį. Pilnai tikėkite, kad gausite visada tą senai išbandytą gyduole tokiu pat gerumu ir pagelbingumu. Nesiduokite apgauti suklastuotais vaistais, parduodamais už pigesnę cėnią. Šią seną tikrą gyduole gausite visuomet tokiame pakelije, kaip čia parodyta. Pirkdami žiurėkite, kad butų ant pakelio ženklas "INKARAS" ir žodis "LOXOL" o taipgi musų pavardė. Tikrais PAIN-EXPELLERIS parduodamas visose aptiekose. Galite gauti ir tiesiog iš mūs. Patariame pirkt buteliuką už 65 centus, nes jame yra gyduolių dvigubai daugiau, negu už 35 centus. F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York

Dr. Aldona šliupitė. Laiškai iš kelionės.

Balandžio 7, 1917.

Mylima Mama ir Mylimas Tėvai:

Vakar sugrįžau į Cristobalą: čia palikau savo bagažą ir man rūpėjo, ar tik nedingo jis? Viską radau tvarkoje. Rytoj keliausiu į New Orleans.

Negalėjau kitur apsistoti kaip viešbuty "Washington". Kitose vietose maišos juočiai, valgomos vietos neišrodo sanitariniai. Paėmiau pigiausį kambarį už \$3. Moku 75c. už pusryčius, ir po \$1 už pietus ir vakarienę. Labai gerai duoda valgyti — bet namų mamos padaryti valgiai skaniausi. Šis viešbutis priklauso valdžiai. Mažai žmonių čia. Kas turi laiko — važiuoja į Panamą apsistoti Tivoli viešbutyje — ten pigiausia \$5.00 — gauni kambarį ir valgi. Šis viešbutis yra stebuklingai pastatytas. Visas iš tuščiaidurių cemento plytų. Mano rūimas didelis — langą atsidarau — tai rodos lauke guli. Yra lietuško maudynė tokioje indaujoje. Grindys raudonų plytų — taip jau sanitariskai pastatyti, rodosi, esi lignonbutyje. Žinoma, visur tinklai. Kas — tik geležis labai rudyja. Panamoje mačiau, kaip baisiai veikia klimatas į fartapioną — viskas lupasi — ir taip baltos lentos pasidaro lig kas nušveitęs butų. Bet Cristobale viešbutis visai prie vandens. Nusibodo buti Panamoje, tai paskutinę dieną čia praleidžiu! Iš čia matau 4 vokiečių laivus, kur nuo pradžios karės stovi arti krašto.

Iš New Yorko keliavo 2 merginos — apie jas nieko nežinojau, kas jos per vienos, iki nesuvėjome viešbuty Panamoje. Labai prastai jodvi rengėsi, tik tai turėjo geriausią kambariuką rume. Labai demokratiškai apsiėjo. Cristobale sutiko jas žmogus iš Nicaragua. Sužinojau, kad tai dukterė vieno turtingiausių Nicaragua žmonių. Jos tėvui priklauso 60% visų cukraus plantacijų, turi aukso kasyklas, perka kavą nuo plantacijų ir pardavinėja. Tas vyras, kuris jas sutiko buvo amerikonas ir užveizi aukso kasyklas. Jis man daug pasakojė apie Nicaragą. Tų mergelių šeimynai priklauso didelis plotas žemės. Ten yra vulkanas — kadaise vieną kalno šoną nunešė per praturkimą. Augštai yra aukso kasyklos. Vulkanas teberuksta. Ant pat viršaus kalno yra šaltinis, — tai dūdomis įvedė vandenį gėrimui ir virimui į namus. Pas juos nėra vandentraukio. Bet įleidžia vamzdžius 50—60 pėdų tiesiai žemyn — ir visos srutos ten dingsta. Namai jų milžiniški, pastatyta iš plytų — juos padaro iš molio ir žolių — dideliais karniais ir džiovina prieš

saulę kokią savaitę. Kada laikas ateina rinkti kavą nuo medžių — samdo indijonus — ateina jų šeimynos — dideli ir net maži vaikai. Gauna mažiau kaip centą už mažą pinutę kavą surenka. Tie grūdai kur puola ant žemės, vaikučiai surenka. Geriausia kakao auga Nicaragua, bet tą laiko sau — niekad svetimiems neparduoda. Labai derlinga žemė: pelenai iš vulkano. Viskas auga, nēr to, kas ten neaugtu.

Visi su manim labai draugiškai apsieina — esmu atsargi — neturite apie tai ru pintis.

Perku laikraštį — ima 5 c. Matau organizuoja viską, rengiasi prie karės. Paskutinė diena ateina pasauliui, ar ką?

Persiskyrčiau su savo visais pažįstamais — nežinau ką sutiksiu ant "Heredijos". Ant "Pastores" važiuo galybės inžinierių į Chile. Amerikoniška kompanija ten kasa varį — moka nuošimčius Chile valdžia. Buvo jų toks senis, kuris interesavosi manim. Jam prisiminti jo dukterė. Jam labai rūpėjo ką aš čia veiksiu visą savaitę, kad kas blogo neatsitiktų. Jie visi nukeliavo į Valparaiso kokiems 3 metams. Kiti vėžsi savo moteris, kudikius.

Kaip sugrįšiu į New Orleans, nusišiusi savo kelionės apyskaitą.

Kur tik sueini, žmonės kalba apie karę.

Balandžio 8, 1917.

Aš labai laiminga, kad šią dieną sekmadienis — Velykos! Mano laivas ateis ne užilgo ir sau sveika keliausiu į New Orleans.

Pas mus viešbutyje yra kokie 6 vokiečiai — taip sako, kurie yra suimti už šnipavimą. Tai jiems karališkas gyvenimas! Naktyje mūsų portą uždaro, aptemdiną — nuleidžia tinklą, kad niekas negalėtų artį prie kraštų prieiti. Čia man viskas patiko — tik karštis mane vargina. Kaip sėdi pavėsyje, viešbutyje, rodosi neišlita — tik bandyk išeiti — sušili ir labai prakaituoti! Negaliu atsigerėti palmų, ir kitų augalų gėlėmis. Kaip tai viskas auga! Rezinės medžiai taip dideli, kaip pas mus paprasti medžiai. Buvau rinkoje, ten mačiau vadinamą duonos vaisių, — sako labai skanus, bet neteko valgyti.

Visa kelionė patiktų, kad nereikėtų laukti — tas mano laukimas daug man apsieina.

Tikiu abudu esate sveiki, linksmi — ir žinokite, kad jus myliu.

Tavo ir Tėvo

Aldė.

Lietuvos kultūros reikalai

III

Pereitą kartą kalbėjome apie vieną svarbiausių pozicijų pirmieiviniai kulturai skleisti — apie bažnyčią. Nurodėme, kad mūsų žmonės vistiek neapsieis be ti-

kybos, nurodėme kokia neapsakomai svarbi kultūros pozicija yra tikybos skleidėja — bažnyčia, kaip tą bažnyčią dabar nedorai panaudoja, kad skirsčius ir nuodinus lietuvių visuomenę, kaip ji tarnauja universalei Rymo organizacijai, o ne Lietuvos reikalams. Nurodėme, kad užtikrinus tikros kultūros augimą ir prašalinus klerikalų sukurstytą fanatizmą lietuviuose, tai reikia butinai pirmieiviniai lietuvių visuomenę paimti Lietuvos bažnyčią iš savo rankas ir sutvarkyti taip, kad ji būtų galingas faktorius lietuvių kultūros ir lietuvių liaudies švietėjas ir kad kelias bažnyčios pėdėmimui į savo rankas, tai yra — stengtis sudaryti neklausiančią Rymo dvasininkiją Lietuvoje, palaikyti kitas lietuvių sekas ir gal sutverti dar kokią naują, liberaliausią už visas esamas bažnyčias, kurios neturėtų visai nuolatinių kunigų.

Dabar kalbėsiu iš eilės apie antrą svarbią kultūrinę poziciją Lietuvoje — apie spaudą. Kultūros be spaudos negali būti. Juo labiau auga kultūra, juo labiau auga spauda ir toliau augina kultūrą. Ir lietuvių visuomenėje spauda auga ir auga ir, jei bus laisva Lietuva, tai ji dar labiau augs. Spauda pas mus (po bažnyčią) yra antras galingas įrankis skleisti idėjas visuomenėje ir informuoti ją apie visa. Lietuvių pirmieivinė inteligentija suprato spaudos svarbą ir ji pagimdė lietuvių spaudą. "Aušra" pagimdė vieni pasauliniai ir liberaliai lietuvių inteligentai; "Varpa" ir "Ukininką" — taipgi. Ir dabar lietuvių pirmieivinė inteligentija geriausiai yra užėmusi tą kultūrinę poziciją. Ir natūralu. Spaudai gaminti reikalauja didelio prasilavinimo — mokslo. To kaip tik ir turi lietuvių pirmieivinė inteligentija, tai, rodos, del tos kultūrinės pozicijos nereikėtų bijotis. Bet dalykas tame, kad Rymo agentai klerikalai, nepasitenkinę, kad jie turi užgrobę vieną svarbiausiųjų kultūros pozicijų — bažnyčią ir pamatė, kad jie gali greitai netekti tos, taip reikalingos jezuitams pozicijos, pradėjo, taip sakyti, falsifikuoti lietuvių spaudą: pradėjo leisti katalikiškus laikraščius ir knygas, kaip jie sako. Tie laikraščiai nieku kitu neužsiima, kaip tik dergimu pirmieivinės kultūros ir inteligentijos ir palaikymu Lietuvoje ryminiai-jezuitinių reikalų. Lietuvių tautiniais dalykais ta nauja pseudo-spauda arba melagingoji spauda, užsiėmė tik tam, kad prisiviliojus lietuvių liaudį prie savės ir kad patriotizmą ir socialją sutvarkymą pėmus į savo monopoliją ir kontrolę. Reiškia užkinkė lietuvių liaudies religijos jausmus į jezuitinį veimėlį ir padarė tą spaudą pompa lietuvių pinigų ir liaudies kišenias į kunigų ir jų galvų kišenes. Juk iš tų katalikiškų laikraščių ir knygų maitinasi kelios dešimtys visokių nedasimokinusių kunigų giminaičių, kunigų lekajų, filozofijos daktarų, kurie niekam kitam netiktų. Ir į ką tą spaudą pavertė tie kuniginiai redaktoriai ir klapčiukai? Neturėdami gabumo ir išsilavinimo rašyti ką nors rimto jie užpildė ją negirdėtais, žemiausiais pliauškalais, koliojimais, dergimais, keiksmams, šmeižtais, juodinimais, pravardžiovimais, niekinimais, žeminimais ir tyčiojimais iš tų žmonių, kurie drįsta nebūti Rymo agentų klapčiukai. Jie tuo privertė ir pirmieivinę spaudą nukrypti nuo savo prakilimus ir tiesaus kelio ir priedė prie aštriausios polemikos ir net koliojimų, nes rimtos polemikos ir kritikos jie nesupranta ir neišlaiko.

Jie pradėjo falsifikuoti visus mokslus ir visus kultūros dalykus. Jie moksluose skaito tik "bažnyčios tėvus", vienuolius, ignorantus ir jezuitus "daktarus" autoritais, jie pradėjo imti Dievo vardą dovanai ir kišti jį į savo eiles ir straipsnius. Ir kad tai jie nuosirdžiai darytų, tai nieko, bet dabar tie klerikaliniai klapčiukai, nutautę ir supuvę doroje, pasileidę kunu ir dvasia, patys bedieviai, buvę nihilistai ir aršiausi anarkistai, raudonkakliai, išnaudojo mūsų žmonelių prakilnų ir nuosirdų religinį jausmą, kalba jiems apie Dievą ir dušios išganymą, kad iš to daugiau sau ir savo reikalams pinigų gavus! Tai ar lietuvių kulturai ar lietuvių liaudies gerovei ta klerikalinė spauda tarnauja? Ir ji, kaip ta varlelė šokinėja prieš dangų — nori savo geltonais lakšteliais išstumti visai tikrąją lietuvių pirmieivinę spaudą! Ir laisvoje Lietuvoje klerikalai taipogi stengsis (ir jau stengiasi) paimti spaudą iš savo vienu rankas. Ir tokiu dvasiniu maistu jie maitins lietuvių liaudies dvasią, kuri bent kiek nusikračiusi savo pačių norėtų pradėti naują, gražų gyvenimą!

Ar neaišku todėl, kas reikia daryti pirmieivinei visuomenei su lietuvių spauda?

Laisvoje Lietuvoje galės lengvai išsilaikyti kokis šimtas laikraščių, visokiems reikalams. Kiekviename Lietuvos miestelyje su 8—10 tukstančių gyventojų galės išsilaikyti laikraštis. Tai dabar išanksto reikia žiūrėti, kad pirmieivinė visuomenė būtų prisirengusi tas pozicijas tuojau užimti. Tam tikslui geriausiai tinka kooperacijos budas. Mes lietuvių pirmieivinė visuomenė nesame turtingi žmonės, tai kooperacijos kelias mums tinkamiausias spaudai kurti. Idant įsteigus po laikraštį dideles Lietuvoje miesteliuose, tai reikia vietoje organizuoti kooperatyvus. Bet dar geriau tai suorganizuoti vieną didelį kooperatyvą laikraščiams leisti čia Amerikoje, kuris įsteigtų visur spaustuves, sujieškotų darbininkų joms ir atsidavusių lietuvių liaudies reikalams redaktorių. Ir dabar laikas pradėti tuo rūpintis. Ne klerikaliniams laikraščiams tuojau pat reikėtų sudaryti centralį kooperatyvą, kuris dabar jau atliktų prirėngiamąjį darbą.

Didelį, šventą ir naudingą dalyką daro tie pirmieiviniai jaunikačiai, kurie mokosi spaustuves darbų. Jie tai yra ta uola, ant kurios bus pastatyta laisva, tikra lietuvių spauda!

V. Valentėlis!

LIETUVIŲ BATALIJONO UŽMUSTŲJŲ IR SUZEISTŲJŲ KAREIVIŲ SĄRASAS.

1. Liepos 11 d., Rusų armijoms iš Galicijos bebėgant, į B. stotį prieš aeroplanas pralėdamas metė tris bombas, kuriomis tapo užmušti šie prie antrosios vežimų eilės buvusieji kareiviai lietuviai:

1. Antanas Žeizys, Rokiškio valsč., 2. Karolius Žukauskas, Alytaus gm., 3. Pijus Paliokas, Marijampolės apskr.

Sužeisti:

4. Povilas Sakalauskis, žagarės v., 5. Juozas Zadranačiūsis, 6. Jonas Mikalauskas, 7. Džidoras Buidra, Kaltinėnų v., Sauružiškių kaimo, 8. Petras Bružas, šildavo v., 9. Povilas Brazdžionis, Anykščių v., Subačių k., 10. Vincas Černiauskas, 11. Adomas Barkauskas, 12. Kazys Matošas, 13. Antanas Domašas, 14. Tamošius Versockas, 15. Mikas Žukauskas, 16. Vincas Subaičius, 17. Pranas Pučinskas, 18. Petras Kveselaičius, 19. Baltrus Gorinas, 20. Vincas Šikšnys, Ukmergės apskr., 21. Jonas Šukevičius, Šilavos v., Pa-

jurio k., 22. Jonas Klizas, Augštadvario, Trakų apskr., 23. Petras Karvelis, 24. Juozas Armonas, 25. Ignas Markauskas, 26. Juozas Bruzdyns, Naumiesčio v. (Raseinių ap.), Pauparių k., 27. Antanas Glemža, Čipėnų v., Gerbučių k., 28. Simas Salopetas, Malėtų v., Pakubeziškių k., 29. Stasys Romanauskas, Biržų v., Mikdališkių k., 30. Petras Jankevičius, Keburių v., Pributinų k., 31. Juozas Juodinis, Suomeliskės v., Varkalų k.

II. Rugpiučio 3 d., bedirbant apkasuose, prieš artilerijos šauniais užmuštas 32. Jonas Čivanavičius, Trakų apskr., šilėnų k.

Sužeisti:

33. Vincas Areneckas, Salų v., Ažonų k., 34. Vladas Markunas, 35. Kazys Repečka, Kurklių miestelio, 36. Simas Laskovas, 37. Jonas Kirdeika, Švenčionių v., Buividų k., 38. Jurgis Deksnys, Zarasų a., Skrebiškių k., 39. Vladas Svalkunas, 40. Mikas Andrijauskas, 41. Jonas Jovaitis, Kuršėnų v., 42. Vincas Jasevičius, Marijamp. a., Skriaudžių k., 43. Kazys Talkevičius, Panevėžio a., Kropiškių k., 44. Petras Sadauskas, Ukmerg. a., Paprogų k., 45. Jonas Dadonas, Vilniaus a., Mackėnų k., 46. Jonas Vilkas, Ukmergės a., Godeliškių k., 47. Juozas Gedvilas iš Liepojaus.

A. IŠ TAVO PAŽISTAMŲ YRA KAS VARIUMENĖJE?

Nusišyk jam Kalėdų dovanų knygą dėl išsimokimimo notų ant visokių instrumentų arba dainavimo — 8 lekcijos be mokytojo lietuviškoj kalboj \$1.50. Kas prisijū iškirpęs šitą apgarsinimą, tai gaus 2 knygas už \$1.50. Vieną sau pasiliksi, o kitą atiduosi Kalėdų dovanų kam norėsi. Adresuok:

G. A. Baronas, Post Office, McKees Rocks, Pa.

ЧИТАЙТЕ старшую и самую распространенную в С. Штатах и в Канаде прогрессивную и индустриальную народную газету "РУССКОЕ СЛОВО" выходит в Нью Йорке, ПОД РЕДАКЦИЕЙ Л. М. ПАСВОЛЬСКОГО при участии выдающихся русских, украинских, польских и литовских литературных сил. Переводы статьи помещаются как на русском, так и на английском языках. "Русское Слово" ежедневно находится в 40000 русских, украинских и польских домах. RUSSKOYE SLOVO 31 East 7th Street New York, N. Y. Пробные номера высылаются бесплатно

Mokykis Francuzų Kalbos Užsirašyk "Amerikos Lietuvi", kuriame rasite geriausių Raštų, Zinių, Juokų ir Eilių Taipgi dabar ką tik prasideda Francuzų Kalbos Lekcijos, labai naudinga nors kiek Lietuviams su ta kalba susipažinti. Ypatingai jauniems, kuriems gal atseis Francijoj buti, visiems kareiviams naudinga užsirašyti "Amerikos Lietuvi" \$2.00 metams. "AMERIKOS LIETUVIS" 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamams didžiausią savaitraštį "VIENYBĖ LIETUVNINKŲ" insteigta 1886 m. "Vienybė Liet." privalo skaityti kiekvienas lietuvis ir lietuvalė. "Vienybė Liet." talpina moksliskus ir pamokinančius straipsnius. PRENUMERATA METAMS: Suvienytose Valstijose...\$2.00; pusel metų \$1.00. Kanadoje...2.50; pusel metų \$1.25. Kitose viešpatyose...3.00; pusel metų \$1.50. Pažiūrėjimui siunčiame vieną numerį dovanai ir knygų katalogą. DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ VISOKIŲ KNYGŲ. "VIENYBĖ LIETUVNINKŲ" 120-124 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Dr. George P. Ross NO PLATES REQUIRED Vienintėlis Dentistas So. Bostone, kuris kalba Lenkiškai, Rusiškai, Vokiškai ir Angliškai. Turi gerą praktiką ir gerus aparatus traukimui dantų be skausmo. Užmokeitį už darbą leidžia langvalse (amortizacija) 455 Broadway, So. Boston, Mass.

Telsinglausia ir geriausia lietuviška APTIEKA Sutaissau receptus su didžiausia lietuviška, nežiurint, ar tie receptai lietuviški ar Amerikos daktarų. Tai vienintėlis lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduočių galite gauti kokios tik pasaujį yra vartojamos. Galite reikalauti perlaikų, o aš prisijūsiu per express. K. ŠIDLAKSKAS Aptomokius ir Sarmokius 226 Broadway, Kampas C Street, SOUTH BOSTON, MASS. Telephone South Boston 2104 ir 2103

ZIEMA Ateina. Bus šalta Dabar geriausias laikas užsirašyti (overkofs) kurioje mes pasiviam puikiai sulig vėliausios "block" sistemos kirpimo. Šitai pasiūti drabužiai geriausiai tinka kožam žmogui. Zemos kainos — darbas gvarantuotas. Taipgi visokius drabužius išvalome, išprosinam ir sutaisom. So. Boston Custom Tailors, K. Plioplis, A. Samokaitis sav. 778 Broadway, South Boston, Mass.

Parapijonų Gromatos

Gerbiami tautiečiai!

Aš, Clevelando lietuvių parapijos narys, arba Halaburdos parapijonas, taipgi noriu su kitų kolonijų parapijonais pasidalinti mintimis. Tikiuosi, kad mano šitas laiškas bus visų perskaitytas ir parapijonų pasvarstytas.

Aš šitoje savo gromatoje aprašau mūsų klebono Halaburdos labai biaurų ir nepritinkantį Dievo tarnui, elgimasi.

Jūs sužinosite, kas tai buvo per atsitikimas, tai visi nusistebėsite. Nuo to atsitikimo dar ir dabar žmonės niekaip neišgalvodami kalbasi, o kunigėlis, tu dievulėliu mano, jau kad keikiasi, tai keikiasi per pamokslus; parapijonai kad šneka, tai šneka apie tai, ir vis pasakoja kaip kunigėlis apmūšė velnio apsėstą heretiką, kuris atgaivino kataliką.

O buvo taip, kaip aš čia papasakosiu.

Kaip atmenu, tai buvo spalio 4 diena, nedėle. Tada, gana malonus ir apsišvietęs vyrukas, nuėjo pas bažnyčią padalinti plakatų, kuriame buvo garsinama busiantis M. Petrausko koncertas. Su Tadu buvo dar keli vaikinai. Jiems belaukiant pamaldos pasibaigiant tik buldu pabuldu išsiiveržia iš bažnyčios du parapijos komitetininkai su vienu apglušusiu parapijonu. Ant gatvės visai nelaimingas pastyro, o gelbėtojai persigando, žegnoja, tik žegnoja pasterų parapijoną, o to putas tik eina iš burnos ir but gal bežegnodami numarinę, jei ne Tadas su savo komeradais. Jie matydami, kad ne juokais žmogus susirgęs, nieko nelaukę parapijos komitetininkus, bežegnojančius pastumė į šalį ir, aš tik žiurau, laptą, beveik negyvą, parapijoną nuo gatvės gražiai pėmė ir nunešė tiesiai į kleboniją. Užspyrę klebono gaspadinę, kuri dar tik iš lovos kėlėsi, tuoj vandenio pridavė ir parapijonui gelbėtojai apipylė galvą, pašaukė tuoj gydytoją, dar prispirta gaspadinė atnešė vyno, kad aujudintų kraują. Sugirdžius vieną puoduką "mišiauno" vyno, stojosi stebuklai — "negyvėlis" atsimerkė. Antrą puoduką kaip sugirdė, tai netik ką jis atsistojo, bet atsistojęs persižegnojo, gi trečią, tai jau patsai išgėrė!.. Gydytojui pribuvus beveik jau sveikas buvo ir vėl galėjo eit į bažnyčią. Šitas mane labai nustebino, kad tie bedieviai kunigo šaukiami vyrai galėjo tokį žmoniškumą, sumanumą, net stebuklą parodyti.

Ir kuomet išėjo atgaivinę dalinti plakatų, aš negalėjau jiems atsidėkoti, o ko-

mitetninkai nustebę tik žiopso ir vapsi ką-tai.

Bet štai pareina klebonas po pamaldų sušilęs ir sumuręs. Gaspadinė tuoj valiai jam pasakoti, kaip ją bemiegančią per mišias išgąsdinę, bedieviai atlekdami į kleboniją su negyvu žmogumi ir kaip jie visą butelį "mišiauno" sugirdė, ir negyvėlį atgaivinę. Kunigėlis išgirdęs apie tokį atsitikimą užsirusino, jo veidas nutemo, kaip audringa diena. Už ką buvo pykti kunigėliui, negalima suprasti. Ar kad neduota numirti katalikui, ar už tai kad vyną išgirdė parapijonui. Sako kiti, kad mažiausiai but dvejose skaitytinės su ekzekvijoms buvę, jei parapijonas būtų neatgijęs. Ir tuoj kunigėlis dui atgal pas bažnyčią ir užtiko dar vieną iš nelabųjų, atgaivinusį parapijoną, cicilėlis. Tada, Ir, braciū, kunigėlis, trijų pėdų milžinas, pasišokęs tik plump! plump! Tadui per galvą. Atėmė iš Tado plakatus apie M. Petrausko koncertą ir sudraskė. Nelaimingasis Tadas klausia klebono: "Už ką tu draskai tuos plakatus ir kam mane daužai?" Atsaky mui kunigėlis tuoj pasišaukė parapijos komitetininkus ir muštynes kunigėlis pradėjo rengti, kurias, Tadu atsiskakius muštis, gali girtis laimėjęs.

Dabar apie tą atsitikimą jau visa istorija susidėjo Clevelande, kurią ir aprašyti šioj gromatoj nebutų galima, nes išeitų storesnis veikalas už bibliją. Tik visi stebisi, kad šį kartą Tada kunigėlis apkulė už Tado kunigui meškos patarnavimą. Mes, parapijonai, imami baimės kenčiame ir prašome Viešpaties Dievo atitolinti nuo mus tą bausmę, kurią uždėjo.

Ar gi jau mus, parapijonus, visur Dievas nusudijo kančiomis ir atsiantė baidimui savo tarnus? Ar gi jau jie be tokio susimylėjimo dušių pravodijimu dangun užsiima? Bet, Dieve, tu matai ką daro su mumis ir busi teisingas tavo sudo adnoje.

Parapijonas Tadeušas.

Skaitytojų kampelis.

"Ateities" No. 44 p. A. Vaitkus pajudina gana svarbų klausimą, kad būtų sutverta nuo visų partijų atstovų tam tikra organizacija, kuri rūpintusi Amerikos kariuomenėje esančiais lietuviais? Nors p. Vaitkus savo laiškelyje kreipiasi vien tik į bostoniečius, bet mano nuomone yra, kad tuom klausimu turėtų rūpintis visos lietuvių apgyventos kolonijos ir visos partijos nes tie lietuviai, kurie dabar tarnauja Dėdei Samui yra iš visų kolonijų ir visokių partijų žmonės. Tegul bostoniečiai rūpinasi sutverti augščiau minėtą organizaciją, bet tegul nemiega ir kitos kolonijos: tegul jos nieko nelaukdamos imasi darbo, tegul tuoj pradeda rinkti statistiką kiek iš kurios kolonijos yra paimta lietuvių ir kiek iš jų yra liuosnoriais išėję į Dėdės Samo

armiją. Kad visų vyrų vardus pavardes ir amžių (jeigu kuris būtų pasidavęs kitokia pavarde, tai kad paduotų ir antrąją pavarde). Tokiu būdu but lengviau surinkti teisingesnes žinias, kiek lietuvių yra paimta kariuomenėn ir reikalui prisiėjus bus galima paduoti tikrą statistiką Washingtono valdžiai kiek lietuvių yra S. V. armijoje, kurie kariauja už pasaulinę Demokratiją.

Tokia organizacija būtų gana svarbi iš dvejų atžvilgių. Vienas, tai palaikymas draugiškų ryšių su tais mus broliais, kurie dabar yra atskirti nuo mūsų. Antras, tai nemažiau svarbus politiniu žvilgsniu, o ypač dabar, kada mes reikalaujame Lietuvai Nepriugulmybės, arba savivaldos. Aš čia nenoriu daug kalbėti tame klausime, nes man išrodo, kad visiems gerai suprantamas. Aš tiesiok atsišauksiu į jus Gerbiamieji, kurie suprantate svarbą augščiau minėtos organizacijos ir jai prijaučiate, tai tuojau padėję į šalį visus partysviškus, imkitės darbo, pverkite augščiau minėtą organizaciją ir rinkite statistiką mus brolių, esančių S. V. kariuomenėje.

P. Jaras.

Redakcijos Atsakymai.

Gerb. Veličkai, Puidokui ir k. Jusų raštas atliko į sekantį numerį.

Gerb. S. V. Pileičiui. Tamsatos raštelį gavome ir įdėsimė "At." 49 num.

Gerb. Baltimoriečiui. Jusų raštą taipgi įdėsimė kitan numerin.

Visiems korespondentams. Labai ačiū už Jusų pranešimus. Meldžiame stengtis trumpiau rašyti, nes ilgesnieji raštai visados ilgiau užsivelka — vietos turime nedaug korespondencijoms. Rašinėkite.

PAJIESKO IS EUROPOS.

1. Izodorius Dirvinskas, paeinąs iš Kauno gubernijos, Raseinių pav., Šimkaičių valsčiaus, Pašaltunio kaimo, buvo iš namų paimtas Vokietijos nelaisvėn. Dabar jis pabėgo iš Vokietijos ir yra Holandijoje. Lai atsišaukia jo sesers Marijona, Viktorija, ir Ona Liaudanskytės, ir Vincė Dirvinskytė.

2. Vaitiekus Masaitis, paeinąs iš Kauno gubernijos ir pavieto, Seredžių valsčiaus, Žydinės kaimo, buvo iš namų paimtas ir nelaisvė, iš kur pabėgo ir dabar yra Holandijoje. Lai atsišaukia jo broliai Kazimieras, Pranas, ir Antanas Masaičiai. Abu tuodu vyrų gyvena Rotterdam, Tolhuislaan 33 c. Holland.

Platesnių informacijų apie juos reikalaukite Lietuvos Atstatymo Benrovėje šiuo adresu: —Lithuanian Development Corporation, 320 Fifth Ave., New York, N. Y.

Iš Lietuvos jau sugrįžo pajieškojimas sekančių asmenų:

- 1. Vinco Jevaičio, Trakai, Viln. gub.
2. Marcelės Jevaičia, Trakai, Viln. gub.
3. Kasparo Karausko, iš Krūonių, Viln. gub.
4. Baltraus Gudaičio, iš Kainėdary, Viln. gub.

Lai atsišaukia ypatos, kurios tuos pajieškojimus per mūsų Bendrovę siuntė, — mes perduosime laiškus iš Lietuvos. Kiti pajieškojimai dar negrįžo, kaip tik grįž, tuoj skelsime laikraščiuose. Rašykite mums šituo adresu: — LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION, 320 Fifth Ave., New York, N. Y.

Jonas Neverbickis įieško Jono ir Antano Račkaskų iš Vilniaus gub., Žaalių parap., Laukagalio kaimo. Mano adresas: Russia, Petrograd, 6 linija No. 43, kv. 1. Vaseiljevski ostrov. Jonas Neverbickis.

Bronė Norvaišytė iš Kauno gub. šiaulių pav. įieško dėdės Vinco (Motiejaus sunus) Norvaišo, kuris kilęs iš Žagarės miesto. Taipgi meldžiu atsiliepti giminių ir pažįstamų. Adresas: Russia, Voronež, Gruzovaja ul. No. 28. Polučit B. Norvaišo.

Stasys Dabušinskas iš Vilkanstrų sod., Leipalingio par. Seinų ap. Suvalkų gub. įieško Amerikoje dvejų tėtų, kurios gyvena Shenandoah, Pa.: Mikalios Šarkšnienės, ir tėtėno Jono Šarkšnio ir tetos Tapilės. Mano adresas: Russia, Voronež, Nikitinskaja ul. No. 27, Učeniku VIII. kl. Yėakoi divizionu Jonas Rasulis.

Kanstantinas Filipovas įieško Sergejaus, Andrio sunaus, Filipovo. Adresas: Russia, Moskva, 1 Miesčanskaja ul. 2, Krestovski pereulok, d. No. 10, kv. 1. Konst. Andrejeviču Filippovu.

JUOKAI.

TAI VEDUSIO GYVENIMAS, TAI TAU LAIMĖ.

Jauna skaisti moterė stovėjo prie rašomosios deskos pačtos ofiso koridoryje su plunksna rankoj ir laikė atvirutę prieš save ir mintijo. Tuom laiku atėjo prie tos pat deskos su atvirute rankoj vyras, įieškodamas plunksnos ir tarė:

"Tamsta, ar jus manote turėti tą plunksną dar kitas penkes minutes?"

"Taip, tamista", atsakė ji. "Man reikia rašyti mano vyrui."

"O man reikia rašyti mano moterei. Ar labai svarbus tamistos reikalas?"

"Neperlabai. Mano vyras pabėgo nuo manęs ir aš dabar gavau jo adresą, tai neišgalvoju, kaip čia geriau but jam parašyti: ar kad grįžtų prie manęs, ar kad pasilikytų."

"O, šventas Jackau, koks dylpilis dalykas?! Mano pati, kaip ir jus vyras, išdumė savais keliai ir dabar man, kaip ir jums, toks jau galvosukis: kaip geriau man butį jai rašyti. Hm... Ar žinai ką tamista?... Mes esame, man išrodo, prie naujos savo laimės ir todėl mums bus geriau jiems parašyti taip:

"Gerbiamieji! Jei norite, tai grįžkite namo, o jei nenorite, tai ir pasilikite ten, kur esate."

"Taip... Taip, gal bus ir geriausia", kalbėjo jinai imdama dručiai jam už rankos. "Manai pajuokti mane, a? Bet užteks, gana to. Eiva namo, o jei ne, tai nurauju tau nuo galvos visus plaukus ir tai moterei išlupu akis, kaip mane gyvą matai."

Išėjo jiedu iš pačtos ofiso koridoriaus tiesiai gatve namo. Mažas vaikas, laikraščių pardavinėtojas, kuris sėdėdamas prie lango visa tai matė ir žodis į žodį juodviejų kalbą girdėjo, juokdamasis atsiliepė:

"Tai tau vedusių gyvenimas! Tai tau vedusių laimė! Geriausis siųskite savo numylėtiems telegramas ir sakykite, tegul jie grįžta namo dabar."

J. F.

KAIP TIK PROGA.

"Važiuoji į Oklahomą, ar taip?" sako keleivis kitam traukinyje.

"Taip tamista."

"Tamista neišmintingas, kad ten važiuoji. Tenai nėra žemės, iš kurios nors mažą dalį pašėlio galėtum atgauti."

"Girdėjau apie tai."

"Ir ten yra išgyvenęs blogas paprotis šaudymosi. Ir tiesa, kad pavojinga ten važiuoti."

"Taip. Teisybę jus kalbate."

"Well, tai kodėl-gi tamista ten važiuoji?"

"Reikalas verčia."

"Kas tai per reikalas?"

"Aš esu grabu dirbtuvės agentas."

J. F.

Politikieriaus politikieriaivimas. "O, koks tai gražus kudikis! Aš visuomet interesuojuos mažais kudikiais. Kiek gi amžiaus?"

"Vos tik keturiolikos savaičių, tamista!"

"Aštuoniolikos savaičių... Tai yra jusų jauniausias, ar taip?"

J. F.

IŠMINTINGAS ŽMOGUS.

Jurgis perskaitęs "Keleivio" N. 42 redaktoriaus atsakymą į New Haven, Conn. sandariečių protestą pasikasė viršugalvį ir sako Baltrui:

"Keleivio" redaktorius štai priešingas, kad darbininkai amatų mokintys?"

"Priešingas? Gal but bijosi, kad (tie visi, kaip jis kad sako) prasti darbininkai susitarę vieną gražią dieną pataptų gerais amatninkais ir jam, kaip profesionalui, prisieitų keliai taisyti, kanalai kasti ir bulvės sodinti?" atsakė Baltrus. O Juras atsikvošėjęs pridurė:

"O gal but, anot tavęs, bijosi. Juk jis išmintingas žmogus ir apgalvoja ką sako."

J. F.

DIRVA. Didžiausias ir naudingiausias laikraštis. Neužsima barnėmis ne polemikomis. Taipina daug žinių. Taipina daug moksliskų ir pamokyančių straipsnių. "DIRVA" verta skaityt kiekvienam lietuviui ir lietuvei. Tik \$2.00 metams. Kanadoj ir Mexiko \$2.50. Kitose šalyse \$3.00. Ant pažiuros vienas No. Dykai. "DIRVA" 2004 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

Dantis išegzaminuoju DYKAI. Gydau dantų ligas. Expertas auksinių dantų ir tiltukų (Bridgework Restorations). DR. A. H. N. FLINK, 210 Hanover st., Boston, Mass. Atdara iki 8 P. M. Nedėliomis iki 2 P. M.

Ką tik išėjo iš spaudos EILĖS-DAINOS. Parašė Juozas Rainis. Rinkinys puikiausių eilių, tinkamų deklamacijoms ir kt. KAINA TIK 20c. Imantiems daugiau ir perkupčiams bei agentams didelis nuolymintis. "ATEITIS" 366 Broadway, So. Boston, Mass.

DR. ST. ANDRZEJEWSKI. Vienatinis Lenkiškas DANTŲ DAKTARAS. Užtaisu pasigadinusius dantis ir deda naujus. Laiką garantuoja. Ištraukiu dantis be jokio skausmo. 176 Harrison ave., Boston, Mass.

GERIAUSIAS GRABORIUS ST. BARACEVICZ.

Įepamirškite, kad aš važiuoju ir į kiemus miestus ir nei kiek brangiau už tai neimu. Draugai! Jeigu svetimataičiai arba jusų draugai siųstų jus pač kitą, tai neklausykite jų, o šaukitės as mane. Aš rokuoju už palaidojimą dideli \$45.00, už mažų \$15.00. Taipgi aš parduodu kvietkas ir paminklus. Mano ofisas: 258 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 839-J. Gyvenimo vieta: 237 D st., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1052-W.

Pramonininkai garinkites "Ateityje".

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius). Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakare. 509 Broadway, Kampas G St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 502

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius. H.S. Stone O.D. Akis Specialistas. 399a Broadway, Tarpe E ir F gatviu. South Boston.

RUSKAS DAKTARAS Dr. N. A. Glebow, Specialistas Veneriškų ligų. Igtis mokslą Berlino, Vienos ir kituose Europos universitetuose. 884 Main St., Cambridge, Mass. Ofiso val. nuo 1 iki 2 ir nuo 6 iki 8 po piet. Nedėliomis nuo 12 iki 1 d. Kitas ofisas: 428 Centre St., Jamaica Plain, Mass. Telephone: Jamaica 1831 W ir Cambridge 1235 J.

Bell Phone, Dickinson 3995 M. Dr. Ignotas Stankus. 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaigęs Indianos Universitetą). Gydo visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. Daro operacijas. Ofiso valandos: 9-11 ryto, 2-4 po vakaro. Nedėliomis: piet, 7-9-11 ryto, 1-4 po piet.

Labai Puikus RESTORANAS! Geriausia vieta del vyrų pietus ir vakarienę suvalgyti. Lietuviški valgiai gaminami. J. Mathus. 344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

PUIKIAUSIA SO. BOSTONE BARZDASKUTYKLA IR KIRPYKLA. JUOZO KAZIUKONIO. Užlaikau geriausius barberius, pridabuju žvazę, skutame ir kerpage visokiomis madoomis — kaip kas nori. Mano barzdaskutykla randasi po 224 W. Broadway, So. Boston, Mass. (52)

LIETUVIŠKAS Advokatas WILLIAM F. J. HOWARD. Lietuviška pavardė buvo Vincas F. J. Kavaliuskas. 315 W. Broadway, SO. BOSTON, MASS.

\$2.00 | dieną \$2.00 | valandą KURIS JUMS GERIAUS PATIKTŲ. Geri "Lietuvos" laikraščio agentai lengvai padaro po \$2.00 į valandą liuosu nuo darbo laiku. Jūs turite progą tai patį padaryti. Ir neriklauijate savo darbo mesti. Klauskite platesnių informacijų, rašydamai "LIETUVA" 814 W. 33rd St. Chicago, Ill.

Vietos žinios.

"ATEITIES KOOP. B-VĖS"

So. Bostono skyriaus susirinkimas bus nedėlioje, gruodžio 2 d. 1917 m. 10 v. rytą "Ateities" spastuvėje.

Prašome visų narių susirinkti aptarti reikalus B-vės.

K. K. Žemaitis, sekr.

SUSIRINKIMAS komiteto apsigynimui nuo valkatų. Šis komitetas sudarytas iš atstovų nuo visų draugysčių So. Bostone aptarimui būdų, kaip apsiginti nuo valkatų ir t. p. Gruodžio 2 d. 6 v. vak. Lietuvių svetainėje šis komitetas turės susirinkimą, į kurį prašome pributi visus komitetininkus.

**J. Galinis, pirm.,
P. Valukonis, rašt.**

AM. LIETUVIŲ T. SANDAROS 7-TOS KP. SUSIRINKIMAS.

Lapk. 23 d. Lietuvių svetainėje ALTS. 7-ta kuopa laikė savo susirinkimą. Buvo kalbėtasi apie seimo reikalus ir paduota kelias įnešimų seiman: 1) įvesti rinkimams valdybos referendumą; 2) įgyti savą organą; 3) prie valdybos pridėti vieną asmenį — knygų ir d. Neatsiradus kas keliautų savo kaštais, nutarta įgaluoti S. E. Vitaitį New Yorke, kaip narij ALTS. 7-tos kp. atstovauti kuopą.

Beto dar buvo tartasi apie ALT. Sandaros reikalus ir išsiskirstyta.

Narys.

SUSIRINKIMAS LIETUVIŲ JAUNIMO RĀTELIO.

Susirinkimas bus gruodžio 4 d. 8 v. vakare, Lietuvių svetainėje kampas E ir Silver sts., So. Boston, Mass.

Malonėkite visi nariai į laiką susirinkti, nes turiu labai daug svarbių reikalų apkalbėti.

P. Vasiliauskas, rašt.

DIDELIS BALIUS.

Tai busias puikiausias iš puikiausių balių So. Bostone. Jis bus gruodžio 1 d. 1917 m. Lietuvių salėje, kampas E ir Silver st., So. Boston, Mass. Prasidės 7 v. vakare.

Apart šokių bus programos, susidedantis iš deklamacijų, monologų, dialogų, žaislų ir kit.

Šiame baliuje dalyvausis puikiausias Bostono ir aplinkinių miestelių jaunimas. Visi susipažins ir puikiai pasilinksmins. But nuodėmė praleist tokia gerą progą.

Visus prašo pributi

Rengėjai.

VĖL PUIKUS BALIUS.

Bus ketverge, lapkr. 29 d. Lietuvių svetainėje. Prasidės 2 v. po pietų ir tęsis lig vidunaktiui.

Užprašo visus lietuvius ir lietuvautes ant mūsų gražiausio ir linksmiausio balius, nes tokį dailių balių parengia tik Lietuvių Ukėsų D-ja vieną sykį į metus.

L. U. D. Komitetas.

REIKALINGAS

— LIETUVIS GASPADORIUS — Lietuvių Darbininkų Koop. Groser Store. Turi būti gerai biznį suprantantis. Biznio vieta išdirbta. Gera mokeskis.

Kreipkitės per laiškus: John P. Bernadys, 76 Emerald st., Gardner, Mass.

GABLIJĖČIŲ DOMAL.

"Gabijos" repeticija bus sekančią pėtnyčią, 30 d. lapkričio, 8 val. vakare. Bus gerb. M. Petrauskas. Gabijiečiai susirinkite ir atsiveskite kiekvienas po naują dainininką, o kiekviena dainininkė po naują dainininkę. Padidinkim pajiegas, nes didelis darbas mus laukia šią žiemą.

Gabijietis.

L.D.L.D. susirinkimas.

Gruodžio 2 d. 7 val. vakare po No. 376 Broadway bus Lietuvių Literatūros D-jos susirinkimas. Visi nariai privalo susirinkti.

M. M. Plepis, pirm.

TAUPINIMAS IR KARIŠKO TAUPINIMO STAMPOS.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Nov. 28 as required by the Act of October 6, 1917.

Garsinimų Biuras Kariškojo Taupinimo paskelbė:

Jūsų šalis karėje. Si karė turi but išlaimėta. Reikalingiausias dalykas išlaimėjimui yra pinigai. Šie pinigai turi but sutauptinti šalies gyventojų. Atsižvelgiant į šį svarbų reikalą, jūs privalote taupinti.

Mažomis sumomis lengviau taupinti negu didelėmis. Taupinti galite pradėti nuo 25 centų, t. y. nuo kvoterio.

Įsigykite taupinimo stampą už 25c. ir pridėkite prie Thrift stamp. Kuomet supirksite 16 stampų, taupinimo blanka bus užpildinta. Pripildę jūs galite įsigyti War Savings Stamp. Paskui jūsų pinigai neš 4%.

Kaina kariškojo taupinimo stampų yra įvairių: žiurint, kada jas perki. Nuo gruodžio 1917 m. iki sausio 1918 m. yra \$4.12c., vėliaus brangs vienu centu kasmėnuo, visus 1918 metus.

Įsigydami pirmas kariškojo taupinimo stampas jus įsigyjate kariškojo taupinimo sertifikata. Tas sertifikatas reiškia 20 kariško taupinimo stampų. Kuomet užpildote sertifikata, jis buna vertas \$100.00 pinigais, 1 d. sausio 1923 metuose.

Jeigu jūs užpildote visą 20 ligi gruodžio, 1917, arba sausio, 1918 m. — kainuos \$4.12c. kiekviena stampa, arba 20 kartų po \$4.12c., — tas yra \$82.40c. už visą sertifikata. Pirmą dieną sausio 1923 m. valdžia atpirks tuos sertifikatus po \$100.00. Tas reiškia, kad pirkusieji stampas uždirbs po \$17.60c.

Stamos ir sertifikatai galima gauti pačtos ofisuose, bankuose arba trustų kompanijose, daugelyje gelžkelio stočių, krautuvėse, fabrikuose, jūsų kliubuose, draugijose ir daugelyje kitų organizacijų.

Branginant Suvienytų Valstijų gerumą ir atsižvelgus į augščiau pasakytus dalykus, mažinimas kainos kariško taupinimo stampų ir kariško taupinimo sertifikata yra dalykas, kuris apsimoka be tolesnio aiškinimo.

Užimtoje Lietuvoje.

Man teko kalbėtis su dviem rusų kareiviais pabėgusiais iš vokiečių nelaisvės ir atvykusiais į mūsų N korpusą 20/VII. Vienas jų pakliuvęs nelaisvėn dar — 15 metais, kitas gi vėliau. Jiedu daug mačiusiu ir prityrusiu. Išvaizda nekokia — nusilpę, išbalę. Bet tai, sako, nieko — pasitaisėva po Lietuvą besislapstydami, gi Vokietijoje visai buvę nuleipusiu. Štai ką jiedu papasakojo.

Ilgai dirbova laukų darbą pas vieną vokiečių — fermerį, ties Klaipėda. Buitis sunki: keldavo dirbti saulei tekant — dirbti reikėjo be poilsio lig gilius suteimos. Elgimasis blogas — vokiečiai nelaisvius laikė šuns vietoje; valgio nei trupučio nepridėdavo prie to, kas valdžios paskirta: 12 svarų juodos duonos mėnesiui ir 15 kap. dienai. Jei kas pasakydavo, kad mažai, tai trims dienoms į kalėjimą tupdydavo jau be jokio valgio. Del-

to nelaisvei pamažėl badu miršta. Didesnė pusė jų nebegryš. Patįs vokiečiai labai stinga maisto, skurdas pas juos didelis. Susirietę laukia karo galo. Dabar jie ir nelaisvius nebe taip akyliai daboja, negalėdami išmaitinti, todėl nesunku iš jų nelaisvės pabėgti. Nors galvijų Prusuose daugiau, kaip Kauno gub., bet skurdas išrodė didesnis, negu Lietuvoje. Prusuose visai nebėra vyrų. Musų šeiminių 60 metų amžiaus jau pašaukė į karą. Pastebėjova, kad apie Klaipėdą bent pusės gyventojų esama lietuvių, kurie daug geresni, širdingesni, užjaučia nelaisvių daliai. Laimingas nelaisvis, kurs pakliuva pas lietuvi: su juo elgiamasi, kaip su žmogum, net valgyti sykiu sodina.

Abelmai Vokietijoje bloga — duonos paustyti, mėsos šmočiukas savaitei. Tikra tiesa, kad varnos šaudomos ir gardesa laikomos. Girdėjova, Kad Vilniaus gubernijoje už varnų šaudymą reikią net duoklę mokėti. Vilniaus gub., rodos, blogiausiai gyvenama.

Vargo vejami susitarėva bėgti per Lietuvą pas savuosius. Ru bežių nesunku buvo pareiti — greit atsidurėva Raseinių paviete. Ant rubežiaus visur veikia vokiečių muitinės. Rusų muitinės riokso išardytos. Iš Prusų į Lietuvą nieko neleidžiama įvesti, gal tik kontrabandos budu kas pakliuva; o kontrabandistų esama, nors juos ir gauda. Neįleisdami nieko iš Prusų į Lietuvą, iš Lietuvos tečiau iščiulpa ir išgabena viską, kas tik kokios vertės turi. O Kauno gub. šio bei to nemaža atsiranda. Perėję skersai ir išilgai, pamatė, kad Kauno gybernija turtingesnė, negu Prusai. Čia, tiesa, naminių gyvulių mažiau ir laukus dirbti sunkiau, tačiau parėję Raseinių, Šiaulių pavietus per Gruzdžius iki Auco, Kurše, ir atgal per Panevėžio pavietą iki Rokiškio visur matėm gražų užderėjimą. Duonos visur matėme pas gyventojus nemažai, ir patįs mudu gaudavova iš gyventojų kiek norint. Duona vietomis avižų miltais maišyta. Kurše visai duonos nėra, ir todėl mudu priversti buvova grįžti atgal. Laukai nevisur pilnai užsėti del arkių stokos, darbininkų, o gal ir sėklos. Iš kur pas lietuvius duona mudviem net nuostabu buvo, matomai jie gudriai ją mokėjo taupyti ir išlaikyti iš praėjusių metų. Gudrus vokiečys, bet vietinei gyventojai, rodos, nesiduoda save apgauti. Patiko mudviem lietuviai — širdingi, geri žmones; labai prijaučia nelaisviams. Duoda pavalgyti, sušelpia duona, pašnekina. Tankiai net apdarų suteikia.

(Pabaiga bus).

SUSELPKIT LIETUVOJE ESANČIUS

per mūsų agentura, per kurią galima siųsti pinigus Lietuvon, "Vokietijon", ir sušelpiti savo gentis.

Kurie manot važiuot į Lietuvą po kare, tai geriausia progą siųsti dabar pinigus į banką — už \$15. 100 Rublių, už \$150. 1000 Rub.

ATEITIES AGENTURA
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Temykite Lietuviai!

Jeigu kam yra reikalinga "Tires ir tubes" del automobilių, tai pasinaudokite progą, aš parduodu geriausios idirbystės ir tiesiok iš fabriko, už tai galite gauti vien už pusę kainos ir geresnį tavorą.

Reikalaudami kreipkitės pas mane po adresu:

S. NAVICKAS

366 Broadway, South Boston, Mass.

Lietuvių Muzikos Konservatorija.

ATIDARO MOKSLO SEMESTRĄ IŠ 20 LAPKRIČIO IR TĘSIKI 20 DIENAI BIRŽELIO, 1918 METŲ.

JAUNUOMENE, Naudokies Proga ir Mokinkies! Tėvai, siųskit vaikus mokinties piano, smuikos, flauto, klarnetto, čello, dainavimo ir teorijos. Specialės lekcijos dainavimo ir kompozicijos.

Mikas Petrauskas

395 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Serganti Vyrų ir Moteris ekite pas Mane!

Su bent kokia chroniška, nervų arba šiaip kokia liga, kuri reikalauja specialisto patarnavimo. **JIESKOKITE PAGALBOS TEN, KUR GALĖSITE JĄ SURASTI.** Pradėkite tiesiai eiti Sveikatos keliu.

673
Washington Str.
arti Boylston St.
ant antrų lub.

Ofiso valandos:
9 val. ryte iki 4 val.
po pietų.
nuo 6 val. iki 8 val.
Nedėliomis
10 val. ryte iki 2
po pietų.

Jums išgaminavimas nieko nekaštus, jeigu jūs čia gydysitės. Geras ir užtikrintas ištyrimas (egzam.) parodys jums tikrą fizišką stovį ir padės jums atstoti ant sveikatos kelio. Tas išgelbės jus nuo kančių ir kitur negero gydymo.

Daug metų praktikavęs. Paskiausieji ir geriausieji gydymai — medikališki ir elektriški. Naujausi ir geriausi prietaisai. Viskas kas geriausia sergantiems.

AR JŪS KENČIATE

Nuo silpnų nervų, skaudančio nugarkaulio, užmiršimo, nenormalio širdies mušimo, silpnų plaučių, apnūdimo, sunkaus jautimo, galvos skaudėjimo, svaigulio, neiškaus matymo, silpnumo sąnarių, ulcerio, žaizdų, kataro, užkimo gerklės, nuo skausmų viduriuose arba nugaroj, gerklės skaudėjimo, apvilktą liežuvį, konstatipacija, reumatizmo skausmą arba spaugų? šių ir daug kitų ligų, nuo kurių matosi pirmas persergėjimas, nustoti sveikatą ir vikrumą ant visados.

Aš gydžiau vyrus ir moteris per daug metų. Vienas atsilankymas pas mane užtikrins jus apie mano gabumus ir užganėdins jus, kodėl aš turiu tiek gerų pasekmių ir trumpą laiką mano gydymo. Aš gydu tik tikrą priežastį ligos ir silpnumai pranyks. Atminkite, kad pasitarimas yra absoliutiškai veltui.

Atėikite pas mane tuojaus, jeigu jums reikia gydytis. Užviikimas ligos yra pavojinga. Nei viena liga nestovi ilgai be veikimo.

DR. J. H. KENEALY

673 WASHINGTON ST. BOSTON, MASS.
Antros durys nuo Boylston St.

Didelis Sklodos

J. P. Tuinila, Savininkas

TELEPHONAS OXFORD 4900

Užlaikome
Daimantus,
Laikrodžius

ir visokių
gatunkų
žiedus.

Duodame viską ant bargo — lengvą išmokėsių. Užlaikom keliaujančius agentus kurie paima orderius ir pristato tavorą Reikalingi agentai kiekvienam mieste Amerikoje ir Kanadoje. Didelį nuosimtį duodom perkupčiams. Naują didelį katalogą siunčiam ant pareikalavimo, prisiuntus 25 c. stempomis. Musų agentai lankosi kiekvienam mieste pareikalavus per laiską.

J. P. TUINILA,

822 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS.

"SANTARA"

DEMOKRATINĖS TAUTOS LAISVĖS SANTAROS LAIKRAŠTIS.

Kaina Rusijoje 8 rub. metams; pu sei metų 5.50 rubl.; 3 mėnesiams 2.80 rub.; vienam mėnesiui 1.00 rub.; vie no numerio 2 pusl — 10 kap., 4 pusl — 15 kap.

UŽSIENIUOSE DU KARTI BRANGIAU.

Redakcijos ir administracijos adresas: Russia, Petrograd, Baskov per 32, 6.

Skelbimo petito (1/6) eilutė 1 pus lapyje — 1 rub., 4-ame pusl. — 75 kap.

Adreso pamainymas — 40 kap. EINA ANTRADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS.

Garsinkites "Ateityje"

BUČERNE IR GROSERNE

Mėsa visados šviežiai ir švari užlaikoma. Orderius pristatom į namus į visas dalis miesto.

A. P. Naujokaitis,
276 Athens st., So. Boston.

J. Sekevičius,
101 Oak st., Lawrence, Mass.

TEISMO KOMISIJA:

Ad. F. P. Bradchulis,
3112 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Adv. B. K. Balutis,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Dr. A. J. Zimontas,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

DRAGIŲ REIKALAI.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ SVENTO KAZIMIERO DRAGIŲ

Virsininkai ir jų antrašai:
J. Pečiulis — pirm., 1 Maro st., Roslindale, Mass.

St. Mockus — Vice-pirm. 194 Athos st.,

J. M. Pečiulis — Prot. rašt., 16 Be-rill Pl.,

M. Mockapetris — Fin. rašt. 79 Bolton st.,

Julius Mikalonis — Išdininkas, 140 D st.,

Pranas Sinkevičius — I Maršalka, 175 75 Mercer st.,

K. Vestfilda — II Maršalka, 175 Bolton st.

Visi So. Bostone, Mass.

Sekantis susirinkimas bus nedėlij, Gruodžio 23 d., 1917 m. 2-ą val. po pietų Lietuvių svetainėj, So. Boston, Mass.

Šiame susirinkime bus nominuoma nauja valdyba ateinančiam metams.

J. M. Pečiulis, rašt.

LIETUVIŲ UKĖSŲ DRAGIŲ Administracija, So. Bostone, Mas.

S. Norkunas — pirm., 294-4th st.,

A. Čebatorius — vice-pirm., 1518 Columbia rd.,

M. Versiackas — prot. rašt., 105 Silver st.,

A. Latvinskas — fin. rašt., 252 Bowen st.,

M. Mockapetris — Išdininkas, 27 Bolton st.

P. Geležinis — maršalka, 141 5th street.

Sekantis susirinkimas bus Gruodžio 16 d. 2 val. po pietų Lietuvių svetainėje, So. Boston, Mass.

Užkvičiame visus narius pributi ant šio susirinkimo butinai, nes turime nominacijas kandidatų ant kitų metų.

Sueikite visi ant laiko.

M. Versiackas, sekr.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ D-JOS NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRICIO VALDYBOS ADRESAI:

J. Strimaitis, pirm.

J. Banulis, pirm. pagalb.

Abiejų adresas: 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

S. Geniotis, užrašų sekr.

S. Šleinis, finansų sekr.

Abiejų adresas: 79 Vine st., Montello, Mass.

K. Vaičiūnas, kasininkas.

Organizatoriai:

Z. Jankauskas, 101 Oak st., Lawrence, Mass.

J. Kerdiejus, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

A. Čižauskas, 16 Sprague st., Montello, Mass.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS SANDAROS NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRICIO VALDYBOS ADRESAI:

K. Jurgelionas, pirm.

377 W. Broadway,

J. Kerdiejus, sekr.,

366 W. Broadway.

Abudu So. Boston, Mass.

S. Šleinis, fin. rašt.,

79 Vine st.,

P. Kazlauskas, kasin.,

17 Enterprise st.

Abudu Montello, Mass.

Organizatoriai:

J. Baniulis, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

J. Sekevičius, 101 Oak st., Lawrence, Mass.

S. Geniotis, 79 Vine st., Montello, Mass.

LIETUVIŲ DRAGIJA ARGENTINOJE.

Susielpimo ir Apvietos dragija

"DIEGAS" — Casilla de Correo 601,

Buenos Aires,

ALTS. CENTRO VALDYBOS

ADRESAI:

Rom. Adžgauskas — pirm.

307 W. 30th st., New York, N. Y.

J. Ambraziejus — jo pagalb.

168 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Stasys Mockus — susin. rašt.

194 Athens st., So. Boston, Mass.

J. O. Širvydas — fin. rašt.

120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

M. W. Bush — išdininkas

109 So. 5th st., Brooklyn, N. Y.

KOMITETO NARIAI:

Inž. M. J. Vinikaitis,

188 Clermont ave., New York, N. Y.

Dr. A. Bacevičius,

161 Franklin st., Elizabeth, N. J.

KONTROLĖS KOMISIJA:

Dr. E. G. Klimas,

Philadelphia Hospital, Phila, Pa.

J. V. Liutkauskas,

120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

P. Norkus,

120 Grand st